"...A", SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
...EINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
...numerata metams:
...alstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
...viešpatystėse 3.00
...umerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos ...ėtiesi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. ...inimų prekių klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
...SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

...UANIAN WEEKLY
...ED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ...
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 3 d. SAUSIO, (January), 1908 m. Metas XVII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

...TIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

...sios politiškos bylos Peter- ...kurios ne vien caro valdo- ...iešpatystės gyventojus, bet ...mbežiuose užima žmonių ...k— tai-gi byla pirmosios ...atstovų už jų išleistą Vi- ...ltsišaukimą į žmonis ir by- ...erolo Stoesselio ir jo drau- ...kaltintų nereikalingame ati- ... Port Arthuro japoniečiams ...pasibaigė, dar vis nežinia, ... bausmės laukia apkaltintus. ...joje byloje yra netoli pusė ...ios dumos atstovų. Jie ...išvaikius pirmąją dumą, su- ...o Finlandijos mieste Vibor- ...išten išleido į žmonis atsi- ...a, kuriuom pakvietė Mas- ... žmonis, išvaikytosios du- ...stovų rinkėjus, kadangi ... ne paiso žmonių norų ir ...ovų užgyrimus ignoruoja, ...mokėti valdžios užlaikymui ...ų, ne leisti vaikų kariume- ...langi juk vien kariumenė ...iko sostą ir visą caro val- Jeigu ji ne paiso žmonių ...tai ir žmones ne privalo pri- ... prie palaikymo tokios val- kuri priešinasi žmonėms, ...pati sulaužė, į nieką paver- ...as žmonėms pripažintas lai-

Apkaltintojas ir nieko dau- ...apkaltintiems dumos atsto- ...užmesti negalėjo. Apkal- ... nenorėdami užsitęsimo ...atraukimo ir klausinėjimo ...ų, prisipažino, jog pada- ...ą jiems apkaltintojas už- ... netik išleido į žmonis ...atsišaukimą, po juom pa- ... ir platino terp žmonių [illegible] ...ais esą daromų jiems užu- ...ėjimų. Tokiu budu jie pa- ...vo teismą nuo tirinėjimo ir ...dinėjimo jų kaltės. Daugelis ...ltintų yra geri kalbėtojai, a- ...tai. Jie teisme past laikys ...eisinančias kalbas, kurios, ...ejonės, ne daug gelbės, daug ...ms pagelbės asabiška jų ... nes terp apkaltintų yra ne ... ...itekmingų veikėjų, atsižymė- ... savo darbais: yra garsus ...atai, universitetų profeso- ...itiškiejie veikėjai. Įtekmin- ...nių ir Maskolijos valdžia ... skaudžiai bausti, nes tas p- ...sukeltų žmonis. Antai gar- Maskolijos raštininkas Tols- ...arui savo raštuose, bet tąsyk ... prieš jo ypatą nieks lupų a- ... negalėjo, drožė atvirai te- ... išrodinėjo negerumus ... ...mo budo, bet valdžia ir ga- ...a, ne dryso jo areštuoti, ne- ...tų pagimdęs žmonių sukil- ...

...rp apkaltintų dumos atstovų ...ė, teip įtekmingų kaip Tols- ...era, bet visgi ne truksta ga- ...ekmingų, jeigu jau nevisos vadovų, tai bent atskirų vadovų. Ir tokius sunkiai randui nebutų paranku. Maskolijos teisių, už ban- ...sukelti žmonis prieš valdžią, ... yra iki trijų metų kalėji- ...išsiuntimas Siberijon. Bet, ... eina apie žmonių ...nktus ... ir dagi įtekmingas ypa- manoma, kad teismas jiems ...ios bausmės ne paskirs, ... galėtų suerzinti juos rin- ...žmonis, o to, bent dabar ...das bijosi. Teisybė, jeigu ... butų savo atstovus palai- ...os stoją, valdžia jų nebu- ...si teisman paduoti, išdry- ...ryti vien tąsyk, kada pa- ... žmonės ne pildo tvi... ...kime tilpusių užgyri... ...palaiko; bet jeigu j... ...džiai baustų, žmonės ... ...inti, kad jie yra jų at- ... kenčia ne už savo, bet ...ių reikalus ir lainę. ...nių supratimas nebutų ...arankus. Todėl mano- ...ismas per skaudžiai ne- ...anėdys gal nusprendi- ... mėnesiams kalėjiman. ...tinėjimo Stoesselio by- ...megalima dar žinoti, ... nubaus, kadangi ... ...vavę karėj. ...

kiausi Stoesseliui ne įstengia pertikrinti, kad jis galėjo dar ilgai Port Arthurą laikyti. Net teisme išeina aikštėn, jog jeigu Stoessel ir kaltas, tai dar kaltesnė karės ministerija, kuri neparupino nieko, kas apgynimui tvirtovės yra reikalingu.

Laikraščiai praneša, jog caro moteris serga nervų suerzinimu. Paskalas tas, nors randas apie tai ir ne garsina, be abejonės, yra teisingu. Tokiose aplinkybėse,kokokiose yra caro šeimyna ir dručiausi nervai gali susilpnėti. Policija dagi, pakėlimui jos nupuolusios garbės, parodymui neva gabumo, nuolatai leidžia paskalus apie jos susektus vis naujus sukalbius ant caro šeimynos gyvasties. Paskalai tie, žinoma, prisigriebia ir prie caro šeimynos ir negali prisidėti prie palaikymo nervų tvirtumo.

Atėjo jau Peterburgan atsišaukimai įtekmingų amerikonų, reikalaujanti žmoniško apsiėjimo su maskoliškuoju revoliucijonierių Čaikovskiu. Amerikos ambasadorius, kuris be tų atsišaukimų gal butų tylėjęs, kalbėjo jau su Stolypinu. Stolypin užtikrino, jog Čaikovskio byla bus perkratinėjama teisingame teisme ir tai, kaip galima, greitai. Dabar Čaikovskyj laikomas kalėjime Petro ir Povylo tvirtovės. Stolypin stengėsi pertikrinti Amerikos ambasadorių, jog padėjimas kalinių toje tvirtovėj daug geresnis negu paprastuose kalėjimuose. Pasakos, nežinančių užrubežiuose išmislytos, buk kaliniai tvirtovėj laikomi požeminiuose urvuose, yra, girdi, visai neteisingos.

Nepersenai, pareikalavus maskoliškoms valdžioms, Austrijos sostapil... Vindobonoj likosi sua- ...ctuota pabėgusi iš Varšavos re- ...joniere Dabrodziecka. Ji ...etė kelias bombas į Varša- ...neral - gubernatorių Skallo- ... Bombos rods jeneral-guber- ...aus neužgavo, bet užmušė jo tarną, o du policistu su- ... Maskolijos valdžia reika- ... jos išdavimo, bet kad ji Ga- ...j apsivedė ir tokiu budu pa- ... Austrijos ukėse, tai Austri- ...tsisakė ją išduoti, bet iš kalė- ... ne paleido. Byla jos atsibus ...cijoj. Wadowicuose, kur ji li- ... jau iš Vindobonos atgaben- ... Žinoma, Maskolijos šnipai bus ...ininkais ir bent pasistengs, ... Galicijos teismas kuo skau- ...ausiai ją nubaustų; bet nuo ... budelių ji visgi ištruko.

RYTINĖS INDIJOS.

Neužganėdinimas Indijų gytojų iš Anglijos valdžios auga ... metas vis labiau. Ištikro jie ...ganėdinti ir negali buti. Nieks kitas nemoka teip materijališ- ... išnaudoti turtus kolionijų kaip ...glija. Anglijonai kolionijose ...sta, o vietiniai gyventojai vis ...esnį vargą kenčia. Jeigu An- ...a dryso į vargą įstumti jos ...ropoliją šudedančią Airiją, tai ...ma suprasti, kad ji dar labiau ...udoja kolionijų, ypač ne ang- ...us gyventojus. Kolionijos ...ijonų apgyventos, kaip Aus- ...ja, Kanada, įgijo savistovy- ...ir rėdosi teip, kaip gyventojai ...žia, Indijos gi prie tokių ne ...uli — jos tirštai apgyventos ...nglijonų, yra jose 300 milijo- ...gyventojų indiečių, o vos vie- ... milijonas anglijonų. Kolio- ... valdžia anglijonų rankose. ...teisybė, nepersekioja nė tikė- ...jim, nė tautystės indiečių, bet ... ekonomiškai teip išnaudoja ...ausiai gamtos apdovanotą ... kaip niekur daugiau. Seniau Indijose žydėjo vietinė pramonė ji darė konkurenciją Anglijos dirbiniams, tai aglijonai visokias savo padavadyjimais, pigiais iš Anglijos atgabentais išdirbiniais užmušė vietinę pramonę. Vietinai gyventojai kas metas badauja ir Anglija nesirupina jų buvio pagerinimu, todėl terp čiabuvių ir auga neužganėdinimas, kuris uo toliau, vis aiškiau apsireiškia.

Pereituose metuose Himalajų kalnų apskričiuose buvo žmonių sukilimai, kuriuos vienok ...

vėl Bombayaus priemiestyj likosi atidarytas tautiškasis indiečių kongresas. Teisybė, pirmame posėdyj užgimė net muštynės terp susivažiavusių iš visokių Indijų kraštų kongreso delegatų, bet ir tas muštynes pagimdė neužganėdinimas iš Anglijos valdžios. Viršų paėmė radikališkiejie Anglijos priešai, kurie ir pastatė reikalavimą visiškos Indijų savistovystės. Nutarta boycotuoti Anglijos išdirbimus, viską, kas reikia, parsigabenti iš Chinų ir Japonijos.

Anglija bijosi, kad po kongresui visuose Indijų kraštuose ne sukiltų indiečiai prieš anglijonus. Dabar į Bombay apskritį, kur atsibuva indiečių kongresas, sutraukė daugiau angliškų kareivių, o iš čia išsiuntė susidedančius iš indiečių regimentus, nes bijosi, kad tie regimentai neitų iš vien su žmonėms, kad ne sustiprintų čiabuvių pajiegų. Jeigu čiabuviai kareiviai eis išvien su krašto gyventojais, anglijonai negalės atstovėti, nes išmėtytų po visas Indijas indiečių kareivių yra daugiau negu anglijonų, o jie turi tokius jau ginklus kaip ir anglijonai. Jeigu dar prie sukilimo prisidėtų ir kariumenės valdonų ėsančių po Anglijos protekcija, jau Anglijai ištikro atsieitų trauktiesi iš Indijų teipjau, kaip šimtas metų atgal ji turėjo pasitraukti iš dabartinių Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. Indijos gi, su jų 300 milijonų gyventojų, yra svarbiausia Anglijos kolionija.

Agitatoriai laksto po visą šalį ir stengiasi gyventojus prieš Anglijos valdžią sukelti. Anglijonai tiesiok apkaltina Japoniją, buk ji tą neprilankią Anglijai agitaciją palaiko. Japoniškiejie laikraščiai ištikro jau išsitaria, kad Japonija turi remti besistengiančius pasiliuosuoti nuo Anglijos indiečius.

MOROKKO.

Morokko sultanate įtekmė Mulai Hafigo nupuolė, ant jo, nors palengva, ima viršų sultanas Abdel Azis. Rods pietinėse provincijose laikosi dar su savo atsidavusiais pasekėjais Mulai Hafig, bet jį apleido jau daug pirma jo besilaikusių maurų giminių. Keli nepasisekimai pajiegas jo išsklaidė.

Dabar, turbut, prancuzai jau drąsiai ir atvirai rems Abdel Azisą. Kadangi sutvarkymui viešpatystės reikalingi pinigai, tai prancuzai sutinka Abdel Azisui paskolinti 150 milijonų frankų, žinoma, jeigu jis duos gerą užtikrinimą. Tokiu budu finansiški reikalai ir tvarka atsiras prancuzų rankose.

Prancuziškosios kariumenės vadovas, jenerolas Drude likosi atšauktas. Laikraščiai garsino, buk jis apsirgo, bet dabar visai kitokias jo atšaukimo priežastis paduoda. Laikraščiai užtikrina, jog jenerolas Drude todėl pasitraukė, kad jis nesutiko traukti toliau į krašto vidurius, nenorėjo į karę įsipainioti. Jo įpėdinis yra daug energiškesnis. Jam randas žada atsiųsti daugiau kareivių. Taigi, reikia manyti, kad prancuzai stengsis teip apvaldyti Morokko, kaip anglijonai apvaldė Egiptą.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

1906 metais Vilniuje buvo 9653 namai, kurių 4653 muriniu ir 5000 medinių. Tarp jų gyvenamųjų namų buvo —1946 muriniai ir 4200 medinių; sankrovų — 2702 murinės ir 795 medinės; teatrų — 1 murinis ir 1 medinis; cirkus — 1 medinis. 1906 metais Vilniaus gubernijoj buvo išviso 18096 namai, kurių — 5864 muriniai ir 12-232 mediniu. Gyvenamųjų namų — 2667 miriniai ir 10667 mediniai; sankrovų — 3189 muriniai ir 1551 medinis; teatrų— murinis ir 1 medinis; cirkus — 1 medinis.

Vilniaus gubernijos rusų atstovas, ...kas Verkasin, apskelbė vie... "sąjungiečių" organe "Mo... Volna" atsišaukimą į Vilniaus miesto krikščio- ...

... — kad pas Gunn...
... — kad žinočiau ...
... — tu čia?

nis, patardamas jiems nepirkti duonos pas smulkiuosius pirklius žydus, bet susijungti tame reikale į sąjungą, nes priešingai vietiniai rusai galį patekti į kitaučių jungą.

Vilniaus karo apskričio teismas išnagrinėjo bylas F. Jarulskio, V. Štamelio ir O. Štamelio, kaltininkų už pasikėsinimą ant sargybinio gyvybės. Teismas pasmerkė: F. Jarulskį ir O. Stamelį pakarti; V. Stamelį 12 metų kelėjiman. Teismas prašo visiems trims bausmės suminkštinimo. Gynė prisiekusis advokatas J. J. Trochovskis.

Pastaruoju laiku Vilniaus miesto valdyboje ateina daug pranešimų nuo rusų konsuliaus iš Amerikos apie išeivius Vilniaus gub., kurie, negalėdami rasti sau ten uždarbio, kreipiasi į rusų konsulius, prašydami, kad juos persiųstų atgal į tėvynę.

Vilniaus laikinis spaudos komitetas patraukė teisman sekančius Vilniaus lenkų laikraščių redaktorius: redaktorių "Dziennik Wilenski" už patalpinimą No. 245 straipsnio "Valstybės finansai ir žmonės", ir redaktorių "Kur. Lit." už patalpinimą No. 240 straipsnio "Žvilgėsis atgal".

Vilniaus karo teismas Minske pasmerkė 14 žmonių mirtim, 5 iš jų pakeitė mirties bausmę katorga, — du iš pasmerktųjų jau nužudyti.

(Iš "V. Ž.")

Sausio 1 d. 1907 m. Vilniaus gub. gyventojų buvo 1.842.346 žmonės: 927.341 — vyrų ir 915.005 — moter... Pagal tikėjimą jie taip skirstės: katalikų — 544.973 vyrai ir 543.057 moters; stačiatikių — 235.061 vyras ri 23.132 moteri; žydų — 130.237 vyrai ir 122.975 moters, kiti visi — liuteriai, karaimai, mahometonai, sentikiai ir kiti. Per metus priaugo 13.306 vyrai ir 13.134 moters; katalikų— 8.322 vyru ir 4.174 moters; stačiatikių — 3.857 vyrai ir 4.174 moters; žydų — 758 vyrai ir 204 moters.

Gubernatorius gavo patvirtinimui įstatus naujos draugijos, kurios tikslu busiąs suvienyjimas dramos mylėtojų, literatų, laikraštininkų, muzikos dailininkų ir dainininkų.

Vilniaus karo apskričio vadas atidavė teismui kareivį Šifą užtai, kad jisai, laike karo su japonais, perėjo priešo pusėn ir pranešė apie maisto trukumą rusų kariumenėje ir apie tai, kur stovi rusų kariumenė.

Nagrinėta Sergiejevo byla, užmušusio policijos oficierių Fiodorovą. Teismas pasmerkė pakarti. Generalgubernatorius patvirtino tą nusprendimą.

Lapkričio 19 d., karo teismas nagrinėjo bylą V. bei O. Štamelių ir Jarulskio, kurie ties Šiauliais sužeidė policijantą, norėjusį juos suimti. V. Štamelį ir Jarulskį pasmerkta nužudyti, o O. Štamelį ant 12 metų kalėjimo. Teismas prašė vyriausybės numažinti bausmę visiems.

Vilniuj, Moterų rubų siuvėjų streikas, tęsęsis 2 mėn., pasibaigė darbininkų laimėjimu. Reikalauta, tarp kito, kad darbdavys derėtųsi ne su pavieniu darbininku, o su jų draugija, kuri išdirbs sąlygas ir sulygs algą.

(Iš "Ž.")

Lapkričio 15 d. liko pakartas Bazylius Aleksiejev užtai, kad jis užmušė darbininką Zygą ir norėjo užmušti Vilniaus gelžkelio stoties viršininką ir žandarą.

Lapkričio 19 d., pasmerktas miriop Sergiejev, kurs užmušė policistą Fedorovą.

(Iš "L. U".)

IŠ KAUNO.

Kauno gubernatorius nepatvirtino 9 draugijų, tarp jų yra: Šiaulių "Viltis", Panevėžio Ag- ...

... Jie rėges per tuos sapnus.....

K. Vanagėlis.

švietos, Kauno lietuvių katalikų darbininkų šv. Juozapo, Kauno siuvėjų, Panevėžio krautuvių darbininkų, Kauno duonkepių, Svėdasų katalikų šelpimosi draugijos.

Nedėlioj, 18 lapkričio, Kaune buvo pašvęsta ir iškilmingai atidengta "Saulės" įsteigta mokykla Sančiuose, Kauno priemiestyje. Susirinko daug žmonių. Laukė gubernatoriaus atvažiuojant, kaip buvo pakvietę, bet tas negalėjo patsai atvažiuoti, nes buvo pašauktas Peterbungan, o savo vietoj atsiuntė laišką.

Kunigas Alšauskas, Karmelitų bažnyčios klebonas, perskaitė gubernatoriaus laišką. Baigiant jam skaityti, salėj suskambėjo rusų himnas — "Dieve carą sergėk!"...... maži vaikeliai, matomai, gerai buvo prisirengę prie to, nes kuo-puikiausia užgiedojo.

(Iš 'Ž.')

IŠ PANEVĖŽIO.

Kauno ukiškos draugijos paroda nutarta įtaisyti Panevėžyje gegužės 25, 26 ir 27 d. 1908 m. Parodos komitetan įeina: p. J. Kozakovskis — pirmininkas, A. Meištovič ir Poisč — garbės nariai. Komitetui pavesta išdirbti parodos programa ir skyrių klasifikacija.

(Iš 'V. Ž.')

IŠ LEPŠIŲ SODŽIAUS,

Panevėžio valsč.

1906 m. valdžia čia įkurė pradinę mokyklą. Tą mokyklą valdžia užlaiko savo lėšomis. Mokytojas, žinoma, rusas ir mokina tik rusiškai. Nors ta mokykla žmonės nepakakinti, bet visgi didžiuojasi, kad taip arti turi mokyklą. Beto dar žmonės kalba, kad jeigu šioje mokykloje butų mokinama lietuvių kalba, tai ir mergaitės butų leidžiamos. Išpradžių ir kitų sodžių žmonės buvo pradėję savo vaikus leisti į tą mokyklą, bet paskui pamažėli apsistojo ir dabar daugumas jų samdosi kokius nors "daraktorius", ir tie namie mokina vaikus.

Į minėtąją mokyklą pereituose metuose lankėsi 4, 5 ar 6 vaikai, labai retai 13. Jeigu gi toje mokykloje butų mokinama lietuviškai, tai į ją leistų savo vaikus 7 apylinkės sodžiai.

Šios mokyklos mokytojas gauna algos 30 rublių mėnesiui, malkas, gazą ir knygas. Ir visgi mokykla stovi beveik tuščia.

Taip tat valdžia išmeta nuo žmonių surinktus pinigus užlaikymui tokios mokyklos, iš kurios žmonėms nėra jokios naudos.

Petras Pagubrys.

(Iš "L. U".)

IŠ RASEINIŲ,

Kauno gub.

Čia visiems gerai yra žinomas policistas M Ananjev (žmonės jį vadina Michalka), kuris yra pragarsėjęs savo darbais po visą Raseinių apylenkę. Dabar, už jo gerus darbus, vyriausybė paskyrė jį į Eržvilką, Raseinių paviete, uriadninku.

J. Spurgis.

(Iš "V. Ž.")

IŠ VIDUKLĖS,

Raseinių pav.

Šįmet gubernatorius leido Viduklės "Labdarių draugijai" įsteigti elgėtoms prieglaudos namą. "Labdarių draugija" kreipėsi į gubernatorių, kad jis pavestų jai tam tikslui vieną valdžios namą. Dabar parėjo žinia, kad tas namas paskirtas mokyklai. Dalykas tame. Dar 1905 m. vidukliškiai prašė gubernatoriaus duoti jiems mokyklą. Bet tas jų prašymas kasžin kur buvo užsimetęs, kaip paprastai tas atsitinka tarp biurokratų. Dabar, kuomet vidukliškiai paprašė elgėtoms namą, tai gubernatorius atsiminė ir apie mokyklą ir tą namą atidavė mokyklai. Taip tik ausilaukė vidukliškiai mokyk...

Spalių 8 d. į Viduklę ...

... buvo kovojimui eilėse, budav... ...vairiems darbams apgulimuo... ...ską tarnystą chlopų pamainė ...kotą Vengrų ir Vokiečių f...

mokyklų inspektorius. Apžiurėjo mokyklą ir pasakė: "dabar jųs galėsite mokytis ne tik rusiškai, bet lenkiškai (?! ir lietuviškai". Tik patį namą reiks kiek nors pataisyti. Taigi lietuviui mokytojui bus dar viena vieta.

Elgėtoms žadama statyti atskirą namą. Prie to namo įkurimo prižadėjo daug prisidėti ir dvarininkai. Dabar elgėtos tuno špitolėje, kurioje tvarką veda dvarininkai su kunigais.

Viduklėje puikiai žydi girtuokliavimas. Užtai ir to papročio vaisių prisieina paragauti. Štai spalių 10 d., trįs pasigėrę kriaučiai užpuolė ir peiliais subadė vieną jojantį vaikiną. Sužeistąjį nuvežė Raseinių ligonbutin.

K. R.

(Iš "L. U.")

IŠ ŠIAULIŲ.

Lapkričio 8 d., paleista buvusis Šiaulių rinkėjas į Dumą Karpel ir visi kiti, kurie drauge su juo buvo suimti, gerai negalima žinoti, nes tardymo visai nedarė, bet galima spręsti, kad dėl rinkimų.

Lapkričio 11 d., visuomenės knygyno naudai bus vaidinama drama "Kova": dalyvaus taippat p. K. Adomavičiaus vedamas choras. Po spektaklio šokiai, skrajojanti krasa ir tt.

Afišose pranešama dar, kad greitu laiku to paties knygyno naudai bus antras vakaras, kuriame bus pastatyta Smalsčio komedija "Nutruko", dalyvaujant Lietuvių chorui ir mandolinų orkestrai. Sužinojau, kad antras vakaras bus gruodžio 3 dieną.

Publikos, reikia tikėtis, bus daug, nes jau vienuolika mėnesių kaip Šiauliuose nebuvo lietuvių vakaro.

Povilas Akunė.

(Iš "V. Ž.")

IŠ KURŠĖNŲ,

Šiaulių pav.

Per valstiečių sukilimą 1905 m. buvo išmestas mokytojas rusas. Jo vieton valstiečiai išrinko K. Mockų, bet neilgai trukus, vėl liko valdžios sugrąžįtas mokytojas rusas, o K. Mockų suėmė ir pasodino į kalėjimą. Tat jau manėm, kad čia vėl apsigyvens mokytojas rusas, bet nežinia keno rupesčiu šįmet sulaukėme mokytoją lietuvį Gudaitį. Tuojaus žmonės pradėjo leisti vaikus mokyklon taip, kad net ir vietos pritruko.

Policijos pas mus daug. Yra pristovas, uriadninkas ir aštuoniolika sargybinių, bet tvarkos mažai. Visokie ištvirkėliai, prisigėrę, mušas.

Pagalios ir policijai įkirėjo ir per Visus Šventus kelis jų suėmė. Nieko tas negelbėjo. Tą pačią naktį išplėšė žydo sankrovėlę. Žmonės kalba: kur daugiau policijos, ten ir vagių daugiau.

Klevelis.

(Iš "L. U".)

IŠ ILAKIŲ,

Telšių pav.

Neseniai į arbatn...ą atėjo viena ypata ir atsisėdo pasilsėti. Jai čia besėdint, įpuolė uriadninkas Mazurenko jau gerai įkaušęs, visas purvuose išsivoliojęs ir kątik ant kojų bepastovįs ir pradėjo prie jo kabintis už kepurės nenusiėmimą. Tada jis atsakė, jog ir uriadninkas taip-pat su kepure čia randasi, jeigu yra reikalas nusiimti čia įėjus kepurę, tai ir uriadninkas neprivalo stovėti su kepure. Tuokart uriadninkas Mazurenka tvojo jam keletą kartų kumščių į ausį ir ištraukęs kardą, norėjo skelti į galvą, bet šiam nuo galvos besiginant, užgriebė per ranką ir labai sužeidė, pakirto gislas. Žmonės kalba, kad jau prisimetusi gangrėna ir prisieis atpjauti ranką. ... (lany). ...

piautą ranką vargu be prigydis?! Ot tai kokius paveikslus palieka mums musų valdininkai, jie yra žmogžudžių tildytojai o tuo tarpu patys yra didesni žmogžudžiai.

J. Milvidas.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ SKUODO,

Telšių pav.

Panedėlyje, lapkričio 12 d., tapo užmuštas latvis iš Kuršo. Jį užmušė Kanievaitis iš Skuodo miestelio. Užmušė jį užtai, jog jam neatidavęs prigulinčios už čielą metą algos, o kaip girdėjau, jis išbuvęs tik dvi trečdalį metų ir per tą laiką tik nuostolius daręs.

J. Str.

(Iš "V. Ž.")

IŠ PLUNGĖS,

Telšių pav.

Pas mus atsirado agitatoriai, kurių nesitikėjome. Kareiviai, pagrįžę iš neramiųjų kraštų, ima pasakoti, kaip ten kruta ir juda, sako, kad butų gerai to paties ir pas mus sulaukus. Kitaip sakant, kareiviai pakviesti kitų malšinti, patįs skelbia ką kitą, negu vyresnybė nori.

Sodžiaus Vargdienis.

(Iš 'Ž.')

IŠ SEDOS,

Telšių pav.

Pėtnyčioje, spalių 9 d., policija ant turgaus vaikštinėjantį škaplierninką V. Juška pasivadino pas uriadninką, kuris pasakė,kad jam nevalia pardavinėti jokių kalendorių ir knygų be tam tikro gubernatoriaus leidimo. Paklausė Juškos, kur tas maišelis su raštais, kur parsinešė. Ir nuėjo krėsti pas vieną žydą, kur buvus padėta ta kontrabanda. Ir atrado palovyj pas žydą tą maišelį, jame rado 100 ekz. kalendorių Jakavičiaus, Rygoj išleistų, 10 elementorių, keletą maldaknygių ir keletą kitokių, bet vis nepirmeiviškų knygučių. Žmogelį nugabeno pas antstolį, maišelį ir tas apžiurėjo, rado, jog ten esama negerų daiktų; kalendorių negražino. Juška, atsiklaupęs ant kelių prieš antstolį, meldė grąžinti: sakėsi jau sekma diena einant, kaip nevalgęs esąs, meldė grąžinti. Antstolis pasakė: "tu užsiimk su kitokio budo škaplierninkyste". Juška sako antstoliui kad kunigai jo darbą paveržę, jie pelnąsis su škaplieriais. Nieko nepešęs, išėjo. Ant rytojaus vėl Juška vyksta pas antstolį prašyti, kad duotų keletą skatikų ant maitnasties. Rado jį tebemiegantį,meldė jo padėjėjo, bet šis pasakė: "Eik darbo dirbt". Juška atsako, kad darbo nebėra, "Tai paimk virvutę ir pasikark" — atsakė antstolio padėjėjas. Paskiaus knygas išsiuntė pas pavieto viršininką ir ten Juška vyko melst, bet ir tas taippat apie leidimą gubernatoriaus minavojo. Kur bereikia dingti žmogui? Nusipirko Mažeikiuose, manė pelnyties ant maitnasties; pardavinėti neleidžia, gubernatorius leidimo teippat jam neduoda, nes esąs buvęs kalėjime bene Rygoj. Vieną tiktai rodą gavo nuo antstolio padėjėjo, kad galįs pasikarti.

Kunklius.

(Iš "Ž.")

IŠ KALVARIJOS,

Suvalkų gub.

Kalvarijos kalėjime, vienoj kamaroj, kur sėdėjo 5 kriminališkiejie, atrodo sidabrinių rublių dirbtuvę.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ LIUDVINAVO,

Suvalkų gub.

Liudvinavo šmekerio sunus tapo nuteistas 6 mėn. tvirtovėn dėlto, kad jis prasišalino ... rubežin, bet no...hoti mislinoms, užsidengė ba Steponas Batory kareivių ...

Olszewski
...2 S. Halsted St.

...ų, kad parkeliaus... ...sakė, kad dėl jo gali ...ižt, jis jo nejudinsęs.

Apie tai nurašė tėvas sunui, kad galįs, parvažiavęs, pas jį apsilankyti. Sunus duoda žinią, kad tada ir tada tokiu keliu parvažiuoja. Tėvas iš džiaugsmo parodo laišką savo geram draugui Gurevičiui, kad sunus parvažiuoja. Gurev. per žemsargį duoda žinią viršininkui, kad tada ir tokiu keliu parvažiuoja nuteistas 6 mėn. tvirtovėn Cipinas. Viršinikas davė telegramą, kad sulaikytų traukinį važiuojantį ir jis, bematant, atsidurė Kalvarijos kalėjime, nė su tėvu nesimatęs. Tai prie ko priveda sėbravimasi su policija.

Viršminėtas Gurevičius lietuvis, gera laputė. Liuosybių dienose gudai žemsargiai liko iškraustyti iš Liudvinavo, jisgi, turėdamas gerą liežuvį, liko; tuomet ir nebeto, kad nebutų savo amato nepildęs, tai yra šnipinėjęs. Suėjęs su žmogum, pradeda prieš valdžią kalbėti: esą aš tik dėl duonos kąsnio tarnauju ir išgavęs kokį žodį, pasinaudoja juo. Vyrai, atsargiai su policija, ypač su lietuviais policijoj tarnaujančiais kurie yra augsčiau kiek užsitarnavę. tarp tokių retai geras žmogus rasis.

Tekšys.

(Iš "V. Ž.")

IŠ GARLIAVOS,
Suvalkų gub.

Lapkričio 1 d., Garliavos teisme buvo byla parapijos su žydais aludininkais užtai, kad per arti bažnyčios jų aludės. Teisman padavė parapijos prižiurėtojai, o juos į teismą pašaukė kaipo liudininkus; mat skundiku buvo valdžios atstovas (pav. virš. pagelb.). Dėlei to, kad tarpininkavo byloje valdžios atstovas, žydai pasiėmė sau advokatą, o parapijos "liudininkai" negalėjo iš savo pusės turėti advokato. Bylą parap. pralošė; galima tik apeliacija paduoti. Po bylos valdžios atstovas nusiuntė žemsargį pas džiakoną paklausti, ar neparduos "nabašninko" karietos. Jeigu dabartinis džiakonas galės "parduoti" karietą — gal but apeliacija pasiseks, o jeigu ne, tai ne.

Nepseudoukininkas.

(Iš "V. Z.")

IŠ GELGAUDIŠKIO IR ZYPLIŲ VALSČ.,
Naumiesčio pav.

Kada šią vasarą liko šuvio sužeistas Gelgaudiškio dvarininko Komaro "provininkas" Štrimas, subruzdo visa pavieto administracija ir policija ir pradėjo stropiai veikti, o pesekmės jų darbavimosi smugiais krito ant nekaltų sodiečių. Policija surado įtariamas ir "neištikimas" ypatas ir kad pasirodyti, jog ji veikia, tai per pačią rugepiutę suėmė valstiečius Juozą ir Joną Karaliukus, Kunčaitį ir kt.... Džiovino nekaltus žmonės Naumiesčio kalėjime, o namiškiams reikėjo statyti liudytojai, idant darodyti valdžiai jų nekaltybę.

Kitaip atsitiko prieš Visus Šventus Zyplių dvaro giriose ir kitaip liko nubausti Pelėnių kaimo Zyplių valsčiaus, ukininkai. Mat čia, apie Naujienaitę, giriose pasirodė plėšikai, atėmė nuo girininko pagelbininko Paukščio kelis rublius pinigų, surinktus už išparduotus "meterius", ir da, sako, paėmę pas ką ten šautuvą. Na ir vėl subruzdo policistų gauja gaudyti plėšikų. Važinėjo ir šen ir ten, bet tik su žmonių, ne savo, ar pono arkliais. Taip tai draugiškai ir "motiniškai" užsistoja valdžia už ponų reikalus, bet visai kitaip atsineša ji prie sodiečių vargų. Čia jau policija ne tik ką plačiai nerodo savo galės ir gudrumo, bet sivisu dagi nenori darbuotis. Kiek pereitą žiemą ir vasarą buvo išvogta ukininkų arklių, kiek klėčių išplėšta, o policija ką gero padarė? Ar susekė kokį vagį, ar atrado kokį pavogtą arklį..... bet ką čia ir kalbėti: ne žmonių gerovė jai rupi. Vagystėje neatsiranda įtariamųjų ypatų, nors jų vardus visi mini; nėra ...nė pajieškojimų. Nuo ...šiai matomi, ...šiuri ...r

...da daugin..., tai ... tiki, jog ten ir vagių skaitlius tikrai pasidaugins.

Ant. U.

(Iš "L. U.")

IŠ LIUDVINAVO,
Kalvarijos pav.

Aštruoliuose, Rulonuose ir pas nekuriuos girios sargus 12 žemsargių ir vienas žandaras, vadovaujant Kalvarijos žemsargių viršininkui, lapkričio 13 d., darė kratą. Jie jieškojo medžių, kuriuos ukininkai buk pavogė Bergo girioje. Pas Stepanavičių Aštruoliose jie rado parako ir tuščių patronų. Pas Molį ir pas Ukelį rado kelis medžius, o pas nekuriuos apie kelioliką. Sako, kad tiems, pas kuriuos rado medžių, reikėsę atsėdėti po tris mėnesius kalėjime. Šiaip ypatingo nieko nerado. Mat buvo paduotas skundas ger. gubernatoriui, kad ukininkai nurodytųjų kaimų turi "čiekį" (girios ženklą) ir veža iš grafo Bergo girios medžius. Po paduotaja skunda gen. gubernatoriui pasirašęs koks tai Klimas, bet visi kalba, kad įdavė ne Klimas, kurio čion nėra, o "nadlesno" raštininkas Nevedomskis. Mat jam rupi didesnė tarnystė gauti.

Genys.

(Iš "L. U.")

IŠ MEIŠOGALOS.

Daugybė ukininkų dejuoja, kad truksta maisto gyvuliams, ir kad kaina raguočių gyvulių esanti labai nupuolusi. Kuomet už karvę mokėdavo 43—50 rub., dabar tik temoka 25—30 rub., už jautį, kuris vertas 50—60 rub., dabar moka tik 30—35 rub.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ DORPATO.

Lapkričio 7 d., 3 val. ryto "Dorpato lietuvių studentų draugijos" bute buvo padaryta krata. Policijos paimta kelios knygelės, "Viln. Žin." No. 171 ir "Vilties" No. 15. Krata buvo pas du draugijos nariu. Iš lietuvių studentų tuo tarpu nė vienas nesuimtas.

K. Nabagelis.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ MINTAUJOS.

Karo teismas Mintaujoje pasmerkė myriop du mokiniu realinės mokyklos, kurie užmušė tos mokyklos inspektorių. Dėlei to dalyko Dumos atstovas Nisselovič kalbėjosi su Stolypinu ir prašė suminkštinti bausmę. Stolypin galų-gale pažadėjęs pasikalbėti apie tai su karo ministeriu. Paskui tam atstovui buvo pranešta, kad prokuroras liepęs vėl peržiurėti tą bylą.

12-tą šio mėnesio dieną pasmerkti pakarti už plėšimus broliai Vilsonai ir Raudenejekas.

(Iš "L. U.")

Iš RYGOS,

Naktį tarp lapkričio 2 ir 3 dienos atėjo policija į vieną butą ant Revelio gatvės, kur susirinkusiejie ėmė šaudyti ir sužeidė vieną miestsargį. Po to tuojaus policija apsiautė visą namą ir pradėjo šaudyti. Susirinkusiejie ėmė atsakinėti. Iš abiejų pusių išleista buvę apie 1000 kulkų. Apie 7 val. ryto susirinkusiejie iškėlė baltą vėliavą ir pasidavė. Tame susirinkime dalyvauta 6 vyrų ir 5 moterų; iš jų trįs vyrai ir viena moteriškė liko užmušti, o paskui dar buvo užmuštas vienas vyras, kuris bandė bėgti.

"Birž. Vied." praneša, kad liko šiomis dienomis suimtas visas latvių socijaldemokratų komitetas. Tame komitete dalyvavę daugiausia studentai, liaudies mokytojai ir tėplioriai.

(Iš "L. U.")

Rygoje sušaudyti du mokiniai realinės mokyklos, broliai Joselson, užmušusiejie, pagal nutarimą mokinių komiteto, Mintaujos realinės mokyklos inspektorių.

(Iš "V. Ž.")

LIETUVIAI CHARBINE,

Charbine nemažai yra lietuvių, kurie daugiausiai tarnauja ant gelžkelio. Lietuviai čia taip saldžiai miega tautišku miegu, kad ir keltis iš jo nenori; lietuviškus laikraščius teskaito vos 4 — 5 ypatos. Daug yra lietuvių ...

Pažįstu daug tokių lietuvių, kad jie, budami Lietuvoje, kalbėjo lietuviškai, o čia jau gėdisi lietuviškai kalbėti.

Yra čia statoma bažnyčia, prie kurios, žinoma, yra ir kunigas. Po rusų su japonais karės buvo likęs čia kunigas lenkas (Przeluski), bet 1907 m. pradžioj jis panorėjo grįžti Lenkijon. Tuomet Charbino lietuviai prašė Peterburgo konsistoro paskirti į Charbiną kunigą lietuvį; jų prašymas liko išklausytas. Šįmet kovo mėnesio pradžioje atvažiavo kunigas Mačiukas, lietuvis; kun. Przeluski išvažiavo tuomet Lenkijon. Nežiurint į tai, kad kun. Mačiukas lietuvis, tačiaus bažnyčioje visos pamaldos atliekama lenkiškai, nors lietuvių susirenka bažnyčion nemažiaus kaip lenkų. Kuomet lietuviai primena kunigui apie lietuviškus pamokslus, jis paprastai atsako: "nė karto nesakiau lietuviškai, bet pasakysiu, laukite kol įeisime savo bažnyčion" (mat bažnyčia baigiama statyti, o šiuo laiku pamaldos atliekamos techniškoj mokykloj). Labai butų gerai, kad nors kas trečią ar ketvirtą nedėldienį butų lietuviškos pamaldos; reikėtų mums Charbino lietuviams pasirupinti šiuo dalyku.

Trukšta Charbino lietuviams vienybės, nėra tarp jų jokio ryšio. Reikėtų todėl sutverti kokia nors lietuvių draugija, kuri vienytų visus Charbino lietuvius ir žadintų juos iš tautiško miego.

A. J—nis.

(Iš 'V.Ž.')

DUONOS PABRANGIMAS.

Šiais metais rankpelniai vis labiaus aimanuoja, kad duona, didžiausias vargdienių maistas, kas kartas vis brangyn eina. Daug yra to pabrangimo priežasčių. Pirmutinė priežastis tai nederėjimas. Tiesa, pas mus Lietuvoj šįmet rugių ir kviečių derėjimas pusėtinas, bet kainos negali nupulti, tik dar auga, nes neužderėjo jie visoj Rusijoj. Taip šįmet, sulyg suskaitymo, Rusijoj suvalyta kviečių — 600 milijonų pudų, o rugių — 1 milijardas pudų. Šitai daug mažiaus negu vidutiniškasis užderėjimas per paskutinius 5 metus. Nuo 1901 metų iki 1905 m., vidutiniškai imant, suvalyta: kviečių — 899 mil. pudų, o rugių — 1 milijardas 302 milijonai 600 tukstančių pudų. Taigi šių metų užderėjimas daug mažesnis. Beto dar ir kitose šalyse, kur daug kviečių ir rugių sėjo, šįmet taipogi užderėjo 8 — 10% nuošimčių mažiaus. Vis tai atsiliepia ant javų brangumo pas mus. Didžiausiose pasaulio rinkose: Londone, New Yorke ir Berlyne šįmet javai 30—35% brangesni negu kitais metais. Rusijos rinkose: Odesoj, Liepojuj, Elce jie brangesni nuo 40 iki 65%.

Kad šiaip taip reguliuoti duonos kainas, valdžia sušaukė "ypatingąją tarybą", į kurią įeina atskirų ministerių valdininkai ir atstovai turtingų javų pirklių. Pirkliai, žinoma, prirodinėja, kad brangi javų kaina naudinga ukininkams, kuomet iš teisybės ji naudinga vieniems beveik pirkliams, nes didžiuma neturtingesniųjų ukininkų jau seniai pardavė savo javus pirkliams. ir kilimas kainų duos pelną ne jiems, bet pirkliams.

Iš visos tos tarybos vargiai bus kokia nauda varguoliams. Ji padarys tiek, kiek paprastai padaro visokios biurokratiškosios tarybos. Jie kalbės, o pirkliai kels kainas ir pripils sau kišenes iš darbo žmonių. Kiek nors papiginti duoną galėtų vartotojų sąjungos ir kooperacijų keptuvės, kurios galėtų pirkti javus iš pačių žmonių ir nepakėlus augštai kainos, kepti duoną ir pardavinėti ją pirkėjams. Bet tokių įstatų pas mus ant nelaimės ar visiškai nėra, ar yra labai mažai.

(Iš "V. Ž.")

MOKA PINIGAIS.

Des Moines, Ill. Čianykščiai bankai pagarsino, jog nuo dabar jie vėl visus išmokėjimus darys gatavais pinigais, ne čekiais.

IŠ AMERIKOS.

IR VĖL BE MAŽO NEŽUVO DAUG DARBININKŲ.

Pittsburg, Pa. 23 d. gruodžio, Schoenbergo anglių kasyklose užgimė gaisras. Kasyklose buvo 200 darbininkų. Laimė dar, kad kasyklose ne atsitiko eksplioziją, nes tąsyk vėl daugybė darbininkų butų užmuštų . Ar visi darbininkai iš užsidegusių olų išsigelbėjo, dar tikrai nežinia.

LAUKIA RIAUŠIŲ.

Guthrie, Okla. Oklahomos gubernatorius gavo žinią iš Henryetta, kur pereitą sanvaitę baltparvių likosi lynčiuotas be jokios kaltės vienas negras, jog čia gali užgimti riaušės, nes negrai ginkluojasi. Todėl gubernatorius išsiuntė į Henryettą kompaniją milicijos, o jeigu to ne pakaks, žada atsiųsti kariumenę.

PAKVIESTI IŠRADĖJAI.

Karės ministerija išleido atsiliepimą, kuriuom kviečia išradėjus padirbti Amerikos kariumenei orlaivį. Orlaivys turi galėti paimti du žmogu . Lėkti su greitumu 40 mylių valandoj; už lekiantį greičiau, išradėjai gaus didesnį užmokesnį. Atsiliepimai nuo išradėjų jau priimami, o 1 d. vasario bus jie atidaryti.

PASKENDO LAIVAS.

New York. Netoli nuo čia, plaukiantis iš Jersey City į Brooklyną laivas, ant kurio buvo 360 jaučių ir 1600 avių, paskendo. Išgelbėjo tik 600 avių ir 92 jaučiu, kiti visi prigerė.

ŽMOGŽUDYSTĖ.

Newark, N. J. 26 d. gruodžio, gilioj, pusiau užšalusioj baloj rado nuogą moteriškės apie 30 metų kuną. Kad ji ne darbininkė, rodo jos baltos minkštos rankos ir paskui netoli surasti drabužiai. Bet kas yra negyvėlė, to nesusekė. Pirštų atspaudimai ant kaklo rodo, kad ji tapo užsmaugta .

KALĖDOS KATĖMS.

Rochester, N. Y. Gyvenanti čia didžturčio moteris, Louise Fuller, savo namuose parengė Kalėdų eglaitę dviem katėm. Buvo joms ir dovanos, susidedančios iš auksinių su deimantais antkaklių, iš ko, katės, žinoma, nelabai džiaugėsi. Kartais mat perteklius ypač moterims protą sumaišo.

NEVEDELIAI PENNSYLVANIJOJ.

Sulyg sveikatos užveizdos statistikos, Pennsylvanijoj pereituose metuose apsivedė 59327 poros. Galinčių vesti vyriškių o neapsivedusių čia yra 937630, o galinčių tekėti nevedusių moterų 739315.

AGITACIJA PRIEŠ NAMŲ SAVININKUS.

New York. Po įtekme socijalistų, čia susitvėrė organizacija, kuri, kaip sako, skaito jau 30000 sanarių. Mieris organizacijos yra: ne mokant randos namų savininkams, priversti juos randas už ruimus sumažinti ant 30%.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Camden, N. J. Netoli nuo čia susimušė pasažierinis Pennsylvania geležinkelio traukinys su greituoju. Prie to trįs ypatos likosi užmuštos, o 17 tapo sunkiai sužeistų, terp tų yra ir mirtinai sužeisti.

Detroit, Mich. Netoli Lenox susimušė pasažierinis traukinys Grand Trunk gelžkelio su tavoriniu. Prie to keturi trukio tarnai likosi užmušti.

GAISRAI.

Shreveport, La. Sudegė čia įtaisos Queen City Furniture Manufecturing Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150-000 dol.

Boston, Mass. Priemiestyj Waterton sudegė Johno Clarko namai. Ugnyje pražuvo visa Clarko šeimyna, susidedanti ir 5 ypatų. Mat gaisras užgimė visiems miegant.

Bradford, Pa. Sudegė čia Andrew Bultovo namai. Ugnyje pražuvo dvi ypatos, o dvi mirtinai apdegė.

San Francisco, Cal. Sudegė čia dirbtuvės Magna & Otler Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol .

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Centralia, Ill. 800 kalnakasių, 23 d. gruodžio pradėjo čia streiką, kadangi Centralia Coal Co. ir Beel Zeller nenori darbininkams mokėti teip kaip sutarta.

¶ New York. Laikraščių išveziotojai rengia streiką. Jie reikalauja 19 dol. už sanvaitės darbą; dabar jie gauna tik 17 dol.

¶ New York. Erie geležinkelis, nuo naujų metų numažino algas ant 10% visų tarnaujančių, gaunančių per 60 dol. mėnesyj.

¶ Boston, Mass. Naujosios Anglijos medvilnės dirbtuvių savininkai nutarė iki 1 d. kovo ant 25% sumažinti darbą; dirbtuvėse tose dirba čia apie 150000 darbininkų: jiems bus sutrumpintas darbo laikas ir numažintos algos.

¶ Pittsburg,Pa. Daugelyj dirbtuvių Pittsburge, Mc Keesport, Glassport, Duquesne ir kituose, kuriuose,dėl piniginio kr.ziso,pasiliovė darbai, vėl pradėjo dirbti. 40000 darbininkų gavo vėl darbą.

¶ Butte, Mont. Darbai šitose aplinkinėse šiuom kartu eina ne geriausiai.

¶ Goldfield, Nev. Pradėjo dirbti su 50 streiklaužių Mohawk kasyklose. Dirba teipgi Reductions kasyklose.

¶ Joliet, Ill. Čianykščios plieno dirbtuvės likosi iki Naujų Metų uždarytos. 3000 darbininkų per tą laiką liks be uždarbio.

¶ Scranton, Pa. Konduktoriai, mašinistai ir pečkuriai Delaware Lackawanna & Western geležinkelio pareikalavo didesnių algų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ CHICAGO, ILL.

4 d. sausio, kaip paminėta kitoj vietoj, Hull House, Bowen Hallėj, pn. 335 So. Halsted str., įėjimas 244 W. Polk str. Latvių socijal-demokratų draugovė parengia muzikališką, dramatišką ir humoristišką vakarą su šokiais. Pelnas eis sušelpimui neturinčių darbo darbininkų.

Latviai yra lietuvių broliai, todėl lietuviai privalo paremti juos ir atsilankyti kuo skaitlingiausiai ant jų su teip prakilniais mieriais rengiamo vakaro. Tikietas 25c.

X. Z.

IŠ CHICAGO HEIGHTS, ILL.

21 d. gruodžio, pn. 1517 Wentwort ave., Srebaliaus svetainėj atsibuvo čia susirinkimas su mieriu uždėti Šv. Kazimiero lietuvišką parapiją. Susirinko diktas žmonių burelis. Visi klausė, kaip ir kokiu budu dievnamį pastatyti. Komiteto sanariai pasiturinti biznieriai, mokanti ir be bažnyčios pinigus iš vargų vilioti. Susirinkiman atėjo daug socijalistų, o jie ne mėgsta dievnamiams pinigus mėtyti, ...ano, kad yra daug svarbesnių reikalų. Vienas iš susirinkusių užklausė, kur yra pinigai surinkti parapijos reikalamus? Pirmininkas liepė sekretoriui atnešti knygas, kurioše, girdi, viskas yra ...šyta, kas kiek davė, bet ... sekretorius nemanė nuo ... pakilti. Nežinia, kodėl ji ... sirinkiman knygų ne atsi... Argi ištikro mes svarbesnių ... bažnyčias reikalų neturime? P... simelsti, kas nori, gali kad ... ne lietuviškose bažnyčiose. Ju ... ir kitokiose bažnyčiose tas pa... Dievas, jis ir lietuviškai supra... ko žmonės prašo.

Chicago Heights yra dikta... lietuvių burelis, vertelgų teip... yra nemažai: yra krominink..., mėsininkų, bet kardamninkų tai daugiausiai. Jiems visiems darbininkai duoda l... gvą duoną. Jie, rodosi, turėda... šiokią to-

kią įtekmę, galėtų nuo mie... išreikalauti kokią vakarinę ...okyklą savo tautiečiams. Be... tas musų vertelgoms nerupi, ...iems geriau, jeigu broliai darbininkai tamsybėse skęsta. Jeigu čia bando susitverti kuopa kokios nors naudingos organizacijos, tąsyk visi musų vertelgos subruzda, prasideda išmetinėjimai, pravardžiavimai, niekinimai socijalistų, bedievių, lyg kad tie bandytų visą pasaulį sugriauti. Stengkimės įgauti daugiau supratimo, tąsyk nieks mus už nosies nevadžios, pats suprasime, ko mums reikia .

A. Teisybė.

IŠ KENSINGTON, ILL.

Šitam miestelyj ir jo apliukinėse yra skaitlingas buris lietuvių, bet jų supratimas stovi ant žemo laipsnio; ypatingai čia išsiplatinusi girtuoklystė. Užtenka patėmyti tik ką praėjusias Kalėdas. Negalima buvo ir gatve eiti, kur lietuviai gyvena; šauksmai ir klyksmai stubose atkreipė praeivio atidą; nepraėjo šventė be peštynių. Įdomu, kad ir musų moterelės girtuoklystėj neatsilieka nuo vyrų. Užtai vaikučiai nuplyšę, basi, kiti net ir maisto mažai ragavę, mato jų gimdytojus nustojusius doros. Koki gi tad gali išaugti tokių tėvų vaikai? Ar jie galės pasiekti mokslą ir kaip reikiant apsišviesti? Suprantama, kad ne! Užtai tokiems apie laikraščių, knygų ar kitokių raštų skaitymą nė neužsimink, jie tame nemato jokios naudos. Vienok tarpe tamsių darbų, pradeda čia apsireikšti ir šviesos kibirkštelė. Neseniai čia susitvėrusi L. S. S. kuopelė, kuri dabar jau turi į 30 draugų, pradeda veikti šį-tą naudingesnio; ji jau buvo parengusi dvejas prakalbas. Paskutinės atsibuvo 22 gruodžio Visnevskio salėje. Pirmiausia kalbėjo drg. J. K. Vasiliauskas. Jis nurodė blogas pasekmes girtuoklystės ir vargingą padėjimą darbininkų, ragino griebties mokslo ir ristis į vienybę. Paskui kalbėjo drg. Švirmickas; drg. Ambraziejus dekliam... eiles; drg. Sederevičia aiškino kalboj aiškino musų p... Paskui dar drg. Amb... kalbėjo apie Rusiją, ... drg. Švermickas dekliama... les "Caras ir darbin... Abelnai, kalbėtojai ir dek... toriai atliko savo užduotis gerai, nes klausytojai laik... kalbų užsilaikė gana ram... atidžiai klausė . Žmonių ... pilna salė, daugumas stat... vėjo, vienok neapleido salė pabaigai prakalbų. Reikia... tis, kad čianykščiai lietuvi... laiku pakils apšvietoj. Pr... S. S. kuopos prisirašė se... nauji draugai; aukų surink... apmokėjus iškaščius susirink... liko $2, kurie paskirti lite... ros fondan, pasiųsta "Kovos" dakcijon. Ištariam širdingą... Chicagos draugams, kalbėto... ir visiems buvusiems ant ... kalbų.

Čia dabar manome įta... lietuvišką knygyną, bet dar... susilpnėjus ir besidarbuoja... jiegos silpsta.

Vargšo aid...

IŠ WATERBURY, CON...

14 d. gruodžio buvo čia ...irinkimas 34 kuopos L. S. S... sirinkime buvo smarkus sve... mimai, nes kiekvienas sa... kitaip manė. Suglaudus vok... visus tuos manymus, galim... daryti išvedimą, kad dar... kui ne reikia skaityti la... čių protą raštų, ne reik... jų pakėlimui apšvietos, nė sis... tiško kulturiško darbo, turpakakti susipratimo. Bet kur ateina tas susipratimas, p... ką jį darbininkai įgija, apie ta... turbut, nieks nepagalvojo ir ... tų "susipratusiųjų!" Teisybė... nėra ne kada galvoti. Todėl ... siradus susipratimui, terp pa... susipratusiųjų kįla nesutikimai. Vieni rašė Centrališkam komitetui, kad L.S.S. kuopa ...aigia griuti reikalavo įvedimo tarkos. Atkako čia Centro komitetas ir rado tą, kas jam buvo ranešta (tas viskas. ne svarbus. Svarbesniu yra, kame buvo netvarka ir ar Centro komitetas nesutikimus išsklaidė, ar kuopa susidrutino? Red.). 18 d. gruodžio buvo kuopos susirinkimas ir draugai, reikalavę Centr. Komiteto įsikišimo ir kuopos su-

tvarkymo likosi š... braukti. Tokia tai ma... ir lygybė ir terp "su... jų!"

Nesusip...

IŠ LUCONIA, N...

Lietuvių yra čia 7 šei... apie 40 pavienių. Veik... ba geležies liejykloj. Su... jų stovi žemai. Nepama... skaitančių kokius nors ...čius, užtai maukia gera... ir mėgsta kazyras. Čia ... tinės, tai jos parsigabe... tur. Apsvaiginę prota... kę kur nors, tankiai ... Kelios sanvaitės atgal ... krikštynos, bet ir ant jo... ėjo be vaidų.

Kel...

IŠ BELLOWS FALLS

Darbai eina čia vidu... Kas darbą turi, tą nea... bet iš kitur atvažiavusia... bas ne lengva gauti. Pa... žinome, ar ilgai dar dar... rėsime. Girdėt kalbos, k... užilgo pradės atleidinėt... darbo darbininkus.

Lietuvių yra čia mažas... lis, bet ir terp to mažo b... sutikimo nėra . Yra čia ... tokių, kuriems, apart ... nieks daugiau nerupi; api... tymą laikraščių daugumas sapnuoja.

Turinti šeimynas lietu... ko boardingierius. Pere... tą buvo čia streikai, tai ... gerai patuštinti kišenius, ... bar kaip koks nori daug... nyti. Ir laikanti boardi... dabar reikalauja po 4 ... vaitėj, o pirma pasika... 3½ dol. Kiti samdo ... gieriams tik ruimą, o va... to teip, kiek kas suvalg... ruimą moka po 3½ dol. ...syj; dabar norėjo pake... $4.00 — 4.25; bet, kad ... boardingbosių nėra vieny... nepaviko tai padaryti, ne... kito bijosi. Iš tos stok... nybės terp boardinbuosi... ma, džiaugiasi nevedėlia... bos čia pigios, 5 ar 6 d... syj, o kas moka 8 ar ... gali laikyti 8 ar 10 ... yra pakaktinai.

Merginų čia nėra, per ta... lietuviškų šeimynų skaitlius ... auga, didinasi pavieni. Nev... dėliai, žinoma, džiaugtusi, jei... čia iš kur pributų merginų (... gul jie parsikviečia iš kur sa... pažįstamas tiesiok, ne per l... raštį, nes tai tik jų reikalas. ... prastai vaikinai ir iš tėvynės ... sitraukia savo drauges, siu... joms net šifkortes. Tą patį ... li juk padaryti ir čianykš... Red.).

J. Padaugis

IŠ SCHENECTADY, N...

Buvo jau "Lietuvoj" gars... apie Šv. Kazimiero Broliškos... šelpos draugiją, apie užsidė... Apšvietos Kliubo Lietuva, ... sutarimą su Šv. Kazimiero ... gyste: vienai užsiimti šel... Kliubui gi darbuotiesi, ste... si pakelti apšvietimą terp ... vių, kelti juos ekonomiškai, ... tiškai ir tt. Negalima ... buvo to kaip reikia, nuveik... nebuvo reikalingos salės. ... penkis mėnesius Kliubas A... tos Lietuva laike svetainę, ... mokėjo 10 dol. mėnesyj. ... kė trįs visuomeniškus su... mus su prakalbomis. ... kalbėtojais buvo kunig... cijal-demokratas. Prakal... vo partyviškos, viena kita ... taraujančios. P. Grigai... čiai kalbėjo apie Lietuvo... jimą politišką ir ekonom... apie žmonių vargą. ... susirinkime, kuriame bu... gas Žmuidinavičia iš A... mo, buvo apkalbami viet... kala... Buvo pakeltas k... statyti bažnyčią, ne pai... žo ...ia gyvenančių lietu... lius; bet buvo manau... suėjuom galima dar p... geriau įkurti Lietuvišku... ku... lietuviai galėtų ... D... vuočiai vienok, kur... bažnyčios ir gėrymų ... rupi, tam ne pritarė. ... stesniųjų vienok burel... minė, bet griebėsi d... užmanė sutverti ant ... viško pamato Kliub... Lietuviško Namo. ... krašto tiesų, inkorpar... kios korporatijos ... žiausiai 15 narių įn... 100 dol. kaipo įsteig... liaus galima lei... 10 dol. Susiraš...

ol. Sumetė jau $360 ir
adėjo bankon. Kliubas
užsirašė ant 100 dol., 8
ant šimtinių, 15 narių ant
tų akcijų, Šv. Kazimiero
stė ant 100. Tai, sulyg
reikalavimo, truksta trijų
įnešančių po 100 dol.
s ypač reikalingas Apšvie-
liubui Lietuva. Jis jame
knygyną, mokyklą suau-
ms, mokyklą vaikams; bus
vieta sueigoms, posėdžiams,
ms, vestuvėms ir visokiems
ams.

irtesniam to dalyko pasta-
i, kooperatijos sandraugai,
liubu Apšvietos Lietuva ke-
ujų mietų dienoj didelį ba-
apie keliamus balius, kad į
galima but pagarsinti, rei-
rm laiko parašyti, ne lauk-
paskutinės dienos. Red.).
igose Kliubo svarstomi tie
kai. Norėta apkalbėti tą laik-
uose, bet stoka laiko raštė-
ams (jo, turbut, ir redakci-
ne turi per daug. Red.), su-
lė.

itome tėvynės laikraščiuo-
šiaukimą į mus, kalbinantį
aukas įsteigimui Tautiško
o Lietuvoj, kur butų laiko-
tuvių susirinkimai, bet ten
namą maskolių valdžia ga-
žgrobti. Todėl geriausiai
namą butų parengti Ameri-
Todėl meldžiam laikraščių,
ysčių ir pavienių ypatų iš-
i savo nuomonę.

dan tuomtarpinio Komiteto,
J. Grudzinskas,
3 So. Centre st.,
Shenectady, N. Y.

PRING VALLEY, ILL.

gruodžio, važiuojant į
iš Spring Valley į Mari-
darbininkiškas karas su-
su kitu ant kelio stovin-
Sužeista 11 darbininkų,
jų buvo 9 lietuviai. Visi
ni sužeisti, bet ne pavojin-
Kadangi mainų darbinin-
ugume tamsus,nemoka an-
s kalbos ,tai kompanija už-
keliais doliariais: vieni
55, kiti $10.

dėlios vakarą, 29 gruodžio,
kas vakare šovė į klebo-
langus ir langus išmušė.
rbai eina čia gerai, dirba
ieną po 7 val.

Nasfra.

IŠ NEWARK, N. J.

d. gruodžio, antrą val. ryto,
Lukoševičius nušovė Mi-
Miškuną. M. Miškunas lai-
rčiamą sklepe Šv. Jurgio
palei lietuvišką bažnyčią,
gerė su Luk. ir A. Bu-
esirengiant eiti namon, L.
akalio paleido šuvį Mišk.
inį ir du šuviu A. Bugiui.
šovė apikaklę ir pataikė į
kitu šuviu. Bugis, išgaz-
pabėgo per užpakalines
uris. Lukoševičius, užmu-
., paėmė iš kišeniaus
ir bėgo New York ave.,
licmonas sugavo. Luk.
ų, iš parap. Liškavos, Su-
gub.; Miškunas 32 metų,
uno gub.

Newarkietis.

IŠ CHICAGOS, ILL.

num. "Lietuvos" tilpo kore-
ncija F. B.....kio apie pre-
s ant Town of Lake, rui-
University of Chicago Set-
pn. 4630 Gross Ave., pa-
s Jaunų Lietuvių Pasilinks-
o kliubo. Nors musų mie-
vardas ir veiksmai neatsa-
et nenorėdami iškaščių dary-
pnai iš pradžių medžiagiškai
ami, sunaudojam čarterį
buvusio, bet išnykusio ra-
nt Town of Lake. J. L. P.

m atsiliepimu męs norime
ti klaidą, įsispraudusią 51
į "Lietuvos". Pelnas iš
jų eis iždan "Aušros"drau-
ne Valparaiso Universite-
dentų. P. B. ...kis, minėda-
apie trečią prelekciją, kuri
5 dieną sausio, 3:30 val.
tų. ruimuose University of
o Setlement — iškreipė pa-
pralegento, ir antgalvį pre-
s: prelekciją skaitys F. G.
is — besimokinantis ant
to, tema bus: "Istorija Ju-
encijos".

J. Visgirdas.

IŠ VISUR.

‖ Bessarabijoj, mieste Akkerman (pietinėj Maskolijoj) kiaulė padėjo policijai surasti bombų krautuvę. Mat kiaulė, įbėgusi ant kiemo vienos mokyklos, pradėjo knisti žemę ir iškniso bombą, kuri expliodavo ir kiaulę sudraskė. Policija pradėjo ant to kiemo toliau knisinėti ir užtiko čielą gatavų bombų krautuvę.

‖ Mieste Fez, Morokko sultanate, šiaurinėj Afrikoj, įsiveržę aplinkinių maurai išdegino mieste esančias tabako krautuves. Rengė ant gatvių žydų skerdynes, išvaikė iš miesto visus urėdninkus.

‖ Mušyje terp streikuojančių salietros kasyklų darbininkų ir kariumenės miestę Iquique, respublikoj Chili (pietinėj Amerikoj) 200 darbininkų likosi užmuštų.

‖ Mieste Algum, Mandžiurijoj, susibuntavojo chiniškiejie kareiviai. Jie užmušė savo oficierus ir nutraukė į Tsitsikarą, plešdami kaimus ir miestus.

‖ Prisakimu Varšavos jeneralgubernatoriaus Skallono likosi uždaryti visi lenkiškiejie jaunumenės Kliubai esanti Lenkijoj.

‖ Prancuziškos kariumenės vadovas, jenerolas Drude, apsirgo šiltine ir grįžta Prancuzijon. Jo vietą užėmė jenerolas Rochelle.

‖ Dėl stokos lytau,s Penjabo apskrityj, Indijose, šįmet plotai kviečiais užsėti ant 5 milijonų akerių mažesni, negu budavo paprastai. Daugelis plotų išdžiuvo.

‖ Peterburge prasidėjo byla 169 atstovų pirmosios dumos, apkaltintų išleidime garsaus Viburgo manifesto į Maskolijos žmonis. Kaip juos teismas nubaus, dar nežinia. Teip mat Maskolijoj godojami žmonių atstovai. Teismai gal dar užsimanyti katrą nors iš žmonių atstovų ir ant kartuvių nusiųsti.

‖ Terp mahometonų,keliaujančių į Mekką prie Mahometo grabo, apsireiškė cholera. Mekkoj, Medinoj ir Yembo miršta nuo choleros kasdieną po 100 žmonių.

‖ Popiežius metė prakeikimą ant visos redakcijos ir spaustuvės katalikiško laikraščio "Review Ill Riunavemento". Mat šitas laikraštis reikalauja reformų katalikiškoj bažnyčioj .

‖ Mieste Surate, Bombayaus apskrityj, prasidėjo tautiškas indiškas kongresas, kuriame dalyvauja delegatai iš visų Indijų kraštų. Pirmame posėdyj jau buvo pakelti reikalavimai savistovystės Indijų, boycotavimo angliškų išdirbinių.

‖ Kanadoj, mieste Lithbridge, baltparviai užpuolė ant chiniečių apgyventos miesto dalies ir išgriovė daug chiniškų valgyklų ir skalbyklų. Tik pasiskubinę policistai išgelbėjo chiniečius nuo išskerdimo.

‖ Chinų ciecorienė uždraudė Pekine laikyti kokius nors viešus susirinkimus. Manoma, kad tas padavadijimas bus išplatintas ir ant provincijų miestų.

‖ Vadovas maskoliškųjų demokratų antroj dumoj, profesorius Milukov, 26 d. gruodžio iškeliavo iš Peterburgo Amerikon. Jis ir pirma buvo Amerikoj: buvo profesoriu Chicagos universiteto.

‖ Aplinkinėse miesto Morokko, 26 d. gruodžio buvo smarkus mušiai. Laikanti sultano Mulai Hafigo pusę maurai Rehemuros giminės užpuolė ant besilaikančios Abdel Aziso pusės Ihrqua giminės, bet jų užpuolimą atmušė, užpuolikai nužudė 200 kariautojų.

‖ Laikraščiai praneša, jog caro moteris pavojingai apsirgo. Nieko tame įstabaus nėra. Tokiose aplinkybėse, kokiose carienė gyvena, sunku ir tvirtam vyrui sveiku buti, jei reikia teipgi kęsti ir už darbus caro ir jo ministerių.

H. IBSEN.
ŠIAURĖS KARŽYGIAI

KETURIŲ VEIKSMŲ TRAGEDIJA.

IŠ RUSŲ, LENKŲ IR VOKIEČIŲ VERTIMŲ VERTĖ.

K. PUIDA.

ERNULF *(svarstydamas)*. Du geru laivu, ginklai ir turtai.... Turtai visuomet reikalingi — bet, kiek ten jų nebutų. *(Staiga)*. Ne! ne! Jiordis grumojo man — nenoriu. Gėda butų man paimti tavo turtus.

SYGURD. Dar paklausyk....

ERNULF. Ne! Patsai jieškosiu teisybės. Tegul likimas lemia!

KORE *(artinasi)*. Draugiškai tau pataria Sygurd. Bet aš duosiu geresnį patarimą, jeigu butinai nori savo teises įgyti. Nesitikėk atlyginimo, kol Jiordis gal čia ką-nors paliepti. Nori kerštо? Turėsi jį, jeigu manęs paklausysi.

ERNULF. Kerštą? Ir ką gi tu man patari?

SYGURD. Ką-nors blogo! — Jau matau.

DAGNA *(į Ernulfą)*. Neklausyk jo!

KORE. Jiordis sudrumstė mano ramumą, dabar ji slapta tykos ant mano gyšasties. Prižadėk man globą, tai dar šiąnakt paleisiu su dumais Gunnaro rumus ir jie sudegs drauge. Ar tau tas patinka?

SYGURD. Niekše!

ERNULF *(ramiai)*. Ar man patinka? O ar žinai, Kore, kas man labiau patiktų? *(Griausmingu balsu)*. Nosį ir ausis nupjauti tau, tu niekše! Per blogai pažįsti seną Ernulfą, spėdamas, kad prisidės prie tokio niekšiško darbo!

KORE *(traukdamasis)*. Jeigu tu neužpulsi ant Gunnaro, tad jis ant tavęs užpuls!

ERNULF. Rankas ir ginklą, turiu tam kad gintis.

SYGURD *(į Korę)*. Šalyn! Doriems žmonėms gėda pažinti tave.

KORE *(išeidamas)*. Tat turiu pats save ginti, kiek įstengiu. Tą tik priduriu: pasigailėsite savo pasielgimo. Pažįstu Jiordisą. Ir pats atrasiu kuo sužeisti ją stačiai į pačią širdį! *(Išeina prie jurių.)*

DAGNA. Sygurdai, jis rengia kerštą, tas reikia perspėti!

ERNULF. Ak, tegul sau daro, ką nori. Jiordis nieko geresnio neužsipelnė.

DAGNA. Negali buti, kad taip manytum. Atmink, juk ją išauginai.

ERNULF. Nelaiminga ta valanda, kurioje priėmiau ją į savo pastogę. — Dar išsipildys Jiokulio žodžiai.

SYGURD. Jiokulio žodžiai?

ERNULF. Jos tėvo žodžiai. Kuomet susmuko ant žolės mirtinai sužeistas, pažvelgė į mane ir tarė:

Jiokulio giminė, savo užmušėjui,
Keršįs visur ir amžinai,
Ir kas jo turtus-žemes užgriebe
Tas nesidžiaugs iš jų visai.

SYGURD. Na, tu netikėk tam.

ERNULF. Kažin! Slaptai kalbama, kad Jiokulis davė savo vaikams vilko širdį suvalgyti, idant butų pikti. Jiordis tikrai daugiausia suvalgė. *(Sujunda pažvelgę į dešinę)*. Gunnarai. — Ar gi dar kartą turime susitikti.

GUNNAR *(įeina)*. Ernulf, manyk apie mane, ką nori, bet aš negaliu atsitraukti nuo tavęs, kaipo priešininkas.

ERNULF. Ko nori?

GUNNAR. Noriu paduoti tau santaikos ranką, kol iš čia atsitrauksi. Eikite su manim į mano namus ir viešėkite pas mane, kol jums patinka! Prieglaudos ir valgio nepritruks; o apie musų ginčą, nė šiandien, nė rytoj neprasitarsime, nė vienu žodžiu.

SYGURD. O Jiordis?

GUNNAR. Pasiduoda mano valiai. Susiprato namo grįždama ir lygiai kaip ir aš mano, kad galėtumėm susitaikyti, jeigu atvyktum pas mus į svečius.

DAGNA. Taip! tegul bus taip!

SYGURD *(svyruodamas)*. Bet nežinau, ar....

DAGNA. Juk su Gunnaru ėsata susibroliavę! Nėra ko daugiau priešintis!

GUNNAR *(į Sygurdą)*. Visur ir visuomet buvai draugu; nesipriešįsi juk ir dabar!

DAGNA. Atsitraukti ir palikti įpykintą Jiordisą — ne, ne, — to męs padaryti negalime!

GUNNAR. Didžiai nuskriaudžiau Ernulfą ir nenurimsiu kol to neatitaisysiu.

SYGURD *(staiga)*. Ką tik nori, viską dėl tavęs, Gunnarai, padarysiu! Tik nereikalauk iš manęs, kad čia likčiau. *(Susigriebęs)*. Esiu Edelstano karaliaus vasalas ir dar šią žiemą turiu nuvykti pas jį į Angliją.

DAGNA. Juk vaišės to kelio tau nesutrukdįs.

GUNNAR. Niekas nežino savo ateities. Gal paskutinį kartą matovos; gal paskui gailėsies, kad nelikai prie manęs lig paskutinės valandos.

DAGNA. Ir manęs linksmios ilgai, ilgai nematysi, jeigu šiandien iš čia išplauksi.

SYGURD *(rimtai)*. Gerai, tegul ir taip bus, nors.... Tegul įvyksta jųsų troškimai, štai mano ranka. Lieku tavo ir Jiordisos svečiu.

GUNNAR *(spauzdamas Sygurdo ranką)*. Ačiu tau, Sygurdai, žinojau, kad taip bus. — O tu, Ernulfai, ar eisi su mumis?

ERNULF *(nekantriai)*. Pamanysiu. Skaudžiai užgavo mane Jiordis.... Šiandien atsakymo jums duoti negaliu.

GUNNAR. Na, na, senas karžygi, — Sygurd ir Dagna išlygįs tavo raukšles. Einu prirengti puotą. Likite sveiki ir atvykite meilųs svečiai. *(Išeina po dešinės)*.

SYGURD *(į save)*. Jiordis susiprato, sako jis. Kaip blogai jis ją pažįsta; greičiau įtikėčiau, kad ką nors blogo mano. — *(Kreipiasi į savo žmones)*. Su manim prie laivų! Reikia išrinkti geros dovanos Gunnarui ir.... jo giminėms.

DAGNA. Reikia išrinkti geriausi daiktai, kokius, męs turime. O tu tėve?.... **Ne,** aš neatsikratysiu, kol neisi su mumis. *(Eina su žmonėmis ir su Sygurdu prie jurių kranto)*.

ERNULF. Sutikti! Ba — kad pas Gunnarą nebutų namuose moteriškių.... — kad žinočiau kuo ja įžeisti!.... **Torolfai. — tu čia?**

TOROLF *(greitai įeidamas)*. Kaip matai. Tėve, ar tai teisybė, kad susitikai su Gunnaru?

ERNULF. Taip.

TOROLF. Ir pradėjai su juo ginčą?

ERNULF. Hm.... teisingiau sakant su Jiordisa.

TOROLF. Nesirupink daugiau! Kerštas jtu netoli.

ERNULF. Kerštas? Kas-gi atkeršįs už mane?

TOROLF. Tik klausyk. Man ant laivo bestovint, prabėgo pro mane kažin-koksai žmogus su lazda ir sušuko: "jeigu tu iš Ernulfo žmonių, tai pasakyk jam, kad Kore sveikina jį ir eina keršinti už save ir už jį". Tuos žodžius ištaręs, sėdo į laivą ir nuplaukė pridurdamas: 'Dvidešimtis tokių pat beteisių laukia manęs užtakoje, su jais drauge trauksiu į vakarus. Dar šį vakarą negalės Jiordis girtis vyriškuoju įpėdiniu".

ERNULF. Taip pasakė? Dabar suprantu. Gunnar išsiuntė sunų, o Kore piktas ant jo....

TOROLF. Ir skubinasi užmušti vaiką.

ERNULF *(tvirtai)*. Pirmyn! Visi! Neduosime jam to padaryti.

TOROLF. Ką manai daryti?

ERNULF. Leisk mane! Kerštas man priguli, o ne Korei.

TOROLF. Einu drauge su tavim.

ERNULF. Ne. Tu palydėsi Sygurdą ir seserį į Gunnaro rumus.

TOROLF. Sygurdą? Ar gi jis čia?

ERNULF. Pažvelgk į laivus. Susitaikėva! Tu eisi drauge su jais.

TOROLF. Pas savo priešininkus?

ERNULF. Jie eina į vaišes! Tik dabar pažįs Jiordis senį Ernulfą! — bet klausyk Torolf! — Nepasakysi niekam apie mano sumanymą — niekam!

TOROLF. Prižadu nesakyti.

ERNULF *(imdamas Torolfo ranką ir žiurėdamas meiliai į jį)*. Lik sveikas, vikras mano vaikeli! Žiurėk, užlaikyk per vaišes papročius, kad man garbę ir pagyrimą suteiktum. Neįsileisk į tuščias kalbas, bet tas, ką pasakysi, tebunie į kardo ašmenis panašu. Buk mandagus, kol su tavim bus geruoju, bet netylėk, kuomet pradės tave užkabinėti. Neatstumk paduotą ragą, kad nepavadintų lauzu.

TOROLF. Nesirupink manim, tėve!

ERNULF. Tat eik jau į vaišes į Gunnaro rumus. Ir aš tenai atvyksiu, bet taip — kaip manęs atvykstant visiškai nieko nelaukia. *(Kreipdamasis į savuosius)*. Na, vilkų vaikai! Galąskite iltis—teks kraujo ragauti! *(Išeina su vyresniais sunais gilyn po dešinės. Įeina Sygurd ir Dadna pasipuošę, iš užpakalio seka du vaikinu skrynę nešini). .. ..*

TOROLF *(žiurėdamas paskui tėvą)*. Visi eina į mušį, o man su jais eiti negalima. Sunkus yra jauniausio šeimynoje vaiko likimas. — Štai Dagna! veika, miela sesute!

DAGNA. Torolf! Dievai! Kaip tu užaugai!

TOROLF. Penki metai laiko? Buvo kada.....

DAGNA. Taip! taip! Tavo teisybė.

SYGURD *(paduodamas Torolfui ranką)*. Jeigu neklystu, iš tavęs išaugs veiklus Ernulfo padėjėjas.

TOROLF. Kad tik leistų nors-kartą pamėginti.

DAGNA *(šypsodamasi)*. Saugoja jis tave labai ir tas tau nepatinka. Žinau, kad net perlabai tave myli.

SYGURD. Kur gi jis nuėjo?

TOROLF. Prie laivų. Eime. Ateis vėliau.

SYGURD. Turiu palaukti savo žmonių, kurie suneš dovanas ir užmes laivų įnkarus.

TOROLF. Eisiu jiems pagelbėti! *(Išeina į užtaką)*.

SYGURD *(valandelę patylėjęs)*. Žmona mano Dagna! Pagalios ėsava vienudu. Norėčiau ką tau pasakyti, ko ilgiau užtylėti negaliu.

DAGNA *(nustebus)*. Ką tu manai? Kas tai tokio?

SYGURD. Paojingomis gali tapti tos vaišės pas Gunnarą.

(Toliaus bus.)

Paukštelis.

Ak, kodėl tu, miels paukšteli,
Taip anksti čia atvykai?
Ner žolynų mųs daržely,
Vos sutirpo tik ledai....

Mųs padangė apsiniaukus,
Vėjas pučia taip labai,
Ir gamta lyg susiraukus,
Tuščios pievos ir laukai.

Štai lietus jau lyt pradėjo,
Sunku bristi per purvus!....
Dėl lietaus, purvyno, vėjo....
Mųs pavasaris biaurus!

— Ne dėl saulės ir ramybių
Aš čionai, mat, atvykau,
Nes nereikia man grožybių!
Prastą vietą aprinkau:

Aš pavargėlio pastogėj'
Lizdą noriu sau suvyt,
Ir šeimyną jo patogiai
Ketinu mylėt, ramyt....

Grįž iš darbo šeimynėlė,
Skurdų valgį sau gamys....
Man bečiulbant, bakužėlė
Tuoj visa nusiramys.

Ant šiaudų miegos varguoliai;
Aš ramysiu jų sapnus,
Ir giedosiu jiems patoliai,
Ik iš ryto jie pabus.

Apie svietą laimingesnį,
Man bečiulbant, jie sapnuos;
Upą linksmą ir geresnį
Šitas sapnas jiems priduos.

Anam sviete ras lygybę;
Jokių luomų ten nebus;
Tik vienybę ir ramybę
Jie regės per tuos sapnus!....

K. Vanagėlis.

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje.

(1569—1795m.).

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

(podkomorzy), ne taip svarbiuose, kamarninkas rubežių atkakdavo ant vietos ir akyvaizdoje paragintųjų pusių nuspręzdavo ginčą ant papėdės dokumentų, ženklų ir pripažinimo senuolių. Rubežius pažymėdavo kapčiais ir pasirašydavo ant žemlapio, nuimto ant grunto.

Miestiški arba starastiški teismai, apart kriminališkųjų bylų, sprendė taip-gi civyliškus ginčus, ypatingai neapsisėdusiosios šlėktos.

Iš pažymėtųjų šlėktiškųjų teismų apelliacija ėjo į lietuviškąjį tribunolą. Lietuva gavo tribunolą 1581 m. Vaivadijos Kyjevos, Braclavo ir Volynijos turėjo atskirą tribunolą Lucke, bet 1589 m. prisidėjo prie lenkiškojo. Tą patį padarė prusiškės vaivadijos 1585 m., kurios pirm to apellioudavo prie karaliaus. Vienas Vidžemis neprigulėjo prie jurisdikcijos tribunolų, atsišaukdavo prie teismo priedvarinių assessorių. Lietuvoje tribunolas, išrinktas seimeliuose deputatų, susirinkdavo Vilniuje, pradėdavo veiklumą antroje sąvaitėje po Velykų ir per 20 sąvaičių nagrinėjo bylas Žemaičių kunigaikštystės; vaivadijų: Vilniaus, Trakų, Smolensko, Polocko, lietuviškųjų Brasčių. Užbaigęs veiklumą Vilniuje, tribunolas pervažiuodavo vieną metą į Novogrodką, kitą — į Minską ir nagrinėjo bylas likusių lietuviškų vaivadijų. Ištarmės tribunolų užkrisdavo didumu balsų ir buvo galutinėmis.

Seimo teismas sprendė tulas civiliškas bylas, kaip ir kriminališkas, prisiųstas iš tribunolų; prie jo jurisdikcijos prigulėjo apskųstiejie už įžeidimą karališko majestoto ir vylių šalies. Traukėsi laike seimo ir pasiliaudavo su valanda užbaigimo seimiškų apsvarstymų. Pertraukimas seimo svarstymų neatimdavo svarbos šito teismo nutarimų.

Dvasiški teismai. Kunigija ginčiuose dėl žemiškų lobių ir dešimtinių atsakydavo svietiškuose teismuose: žemiškuose, pakamariniuose, miestiškuose ir tribuniališkuose; bylose asabiškose, kriminališkose ir kanoniškose prigulėjo nuo jurisdikcijos vyskupo. Pirmaja institucija buvo teismas vyskupo, antraja — primaso, trečiaja — nuncijaus. Nuncijus sprendė taip-gi paskutinėje institucijoje bylas moterystės.

Miestiški teismai. Miesčionys, ant vokiškųjų tiesų ėsantiejie, atsakinėjo prieš savišką teismą. Prietaikmiui prie budo bylų, bylinėjosi teisme dumos, kuriame sėdėjo burmistras su dumčiais, arba teisme vaito, susidedančiame iš vaito ir lavininkų. Menkesnes (bėgančias) bylas, reikalaujančias paskubos, nagrinėjo burmistras su raštininkais. Patekdavo po jurisdikcija dumos teismo ir vaito taip-gi šlėkta bei kunigija iš miestinių namų ir pliacių. Apelliacija nuo miestinių teismų nuo laikų Zygmanto Augusto ėjo į lietuviškąjį assessoriška priedvarinį teismą. Bylos miesčionių pas magistratus ir starastas, kartais apelliacijos nuo assessorijos prigulėjo prie lietuviškojo reliacisko priedvarinio teismo. Prie reliaciškųjų teismų, apart miesčioniškųjų, prigulėjo dar bylos dėlei privilegijų ant lobių ir urėdų, dėlei dešimtinės iš karališkųjų lobių, dėl sutramdymo laisvės tikėjimo ir tt. Taip-gi reliaciškiejie teismai perkratinėjo ginčus, kilusius tarpe šlėktos Kuršo ir jos kunigaikščio.

Žydiškiejie teismai priklausė nuo seniunų kahalo. Ginčus Žydų su krišcionėmis perkratinėjo vaivadiškiejie teismai, o Volynijoje starastiškiejie su apelliacija į assessoriją. Žydai, apsigyvenę sodžiuose, prigulėjo nuo jurisdikcijos tėvonio-pono be apelliacijos.

Chlopų teismus privatiškuose lobiuose teisė ponas tėvonis; starastiškuose ir staliniuose — starastos ir administratoriai. Bylas karališkųjų chlopų su starastomis perkratinėjo referendoriškas teismas be apelliacijos. — Šlėktiškuose ir miestiškuose teismuose fukcijonavo mėcenasai ir patronai su defendentais. Prie korporacijos apgynimo — palestros — turėjo prieigą taip-gi ne šlėktiškoji luoma.

Kapturiniai teismai organizuojami buvo užlaikymui atvangumo laike bekaralės, persekiojo kriminališkus prasikaltėlius: žmogžudas, padegliotojus, plėšikus ir tt. Baigėsi su bekaralybės užsibaigimu. Po karunavojimo seimo grįždavo atgal paprastasai teisimas.

Ekzekucija teismo nutarimų prigulėjo urėdui starastos, miestiškiams magistrams ir kitiems organams išpildymo.

Apgynimas respublikos rupėjo reguliariškai *kariumenei* ir visuomeniškam išsirengimui šlėktos.

Kvartinė kariumenė buvo papėde apgynimui parubežių vaivadijų nuo antpuolių totorių, susidėjo vyriausiai iš šlėktiškų raitelių, kurie formavosi su pagelba patraukimų (zaciągi). Karalius išleisdavo užsakytines gromatas, apsklembdamas skaitlinę spėkų rotos, mokestį ant arklio, budą apginklavimo, taipgi laiką ir vietą išsirengimo. Dalis arba atdalas (oddzialy) rotmistras eilino į vėliavas ir rotas, sutikmiui su užsakytine gromata: po 100 arklių, 200 ar daugiaus. Užtrauktas raitelis vadinosi tavorščiumi, išeidavo gi su početu (pakalikais, šeimyna czeladž). Rotmistras turėjo pavaduotoją — poručniką, o šitąjį užstojo namiestnikas (atstovas).

Pagal budą apgiklavimo, patrauktinė raitarija dalinosi į sunkiąją ir lengvąją. Prie pirmutinės priklausė huzarai (aprengti su: šelmu, kyrasu ir atraistomis), prie antrosios — kazokai arba pancierninkai.

Be huzarų ir pancierninkų, dar buvo vėliavos totorių ir Valakų, taipgi vokiški regimentai raitarų ir dragunų. Totoriai apgyvendinti Vytauto Lietuvoje ir Volynijoje, liuosi nuo visokių mokesčių, turėjo už pareigą kariškąją tarnystą. Totoriai ir valakai, apginkluoti kilpiniais, buvo panaudojami vajonims (podjazdy), pagavimams liežuvio, sargyboms ir pasiuntinėjimams.

Pėkstininkai, pavėšiai kaip raitarija, formavosi iš patraukimų, susidėjo iš tavorščių su početu. Ginkluoti buvo su kopjemis (raguotinėmis) ir kilpiniais, užsidengė kovoje mediniais skydais (pavėžais). Steponas Batory iš karališkų sodžių rinkdavo pėsčius kareivius iš 20 kiemų (lany). Rinktinė pieko [illegible] jama buvo kovojimui eilėse, budavo pažino[illegible] ir įvairiems darbams apgulimuo[illegible] rišką tarnystą chlopų pamainė [illegible] kotą Vengrų ir Vokiečių f[illegible] reiau-gy-

Olszewski
2 S. Halsted St.

bavimo liuosnorių iš karališkų ir dvasiškų sodžių bei miestų.

Artillerija buvo po vyriausybe vyresniojo ant armotos, vėliaus vadinamo generolu.

Kariumenė buvo po vyriausybe buožės (bulavos). Jeigu hetmonai nieko neveiktų, karalius paskirdavo užstovus, vadinamus regimentoriais.

Nepaprastuose atsitikimuose pašaukiamas buvo apgynimui šalies visuotinas išsirengimas šlėktos. Pašaukimą nutaria seimas, o karalius išsiuntinėja kryvules (universalus). Nestojantiejie be išsiteisinančių priešasčių baudžiami buvo konfiskata lobių. Visatinas išsirengimas buvo pareiga tiktai apsigynimui rubežiuose Lietuvos. Už karišką tarnystą anąpus rubežių šalies šlėkta gaudavo algą (žold). Tai buvo nesubaudžiamas gaivalas.

Įėmimai paprastojo yždo (ant kariumenės, apmokėjimui urėdininkų ir tt.) susidėjo iš seiminių mokesčių ir iš nepaprastų įplaukimų. Seiminiai mokesčiai buvo: kieminė rinkliava iš sodžių (nuo chlopiškų valakų, nuo karališkų, dvasiškų ir šlėktiškų lobių), kieminė rinkliava iš miestų (nuo miestinės žemės), subsidium charitativum. Ant kariumenės apverčiami buvo Raviškiai turtai, susidedanti iš kvartos įėmimų iš karališkų lobių. Lietuvoje kvarta įvesdinta tapo 1638. Rinko ją did. liet. payždininkis (poskarbi) užlaikymui artillerijos, vadinosi donatvva. Konstitucija 1659 m. pirmus karališkus lobius vakuojančius, Lietuvoje atnešančius kasmet 15000 auksinų, paskyrė užlaikymui artillerijos. Lietuvoje tapo apversti artillerijai šitie karališki lobiai: Geranonai, Liepininkai ir Viršupiai.

Administraciją yždo pildė didiejie payždininkai, kurie turėjo sudėti atskaitas seimui; nuo 1613 m. ėmė funkcijonuoti yždinis (skarbinis tribunolas). Lietuviškasai yždinis tribunolas susidėjo iš senatorių, paskirtų karaliaus 2 metams, ir iš tų pačių deputatų, kurie sėdėjo apellacijos tribunole. Atliko savo veiklumus termine paskirtame įstatymų, vietoje susirinkimų lietuviškojo apelliacijos, beje Vilniuje, Novogrodke ar Minske. Inflantų vaivadija siųsdavo į lietuvišką yždinį tribunolą du deputatu, aprinktu seimelyje.

2.

Bekaralmetis — Heinrikis Valois.

Išmirus Jagėliunams, seimuose įsiviešpatavo "liberum veto", netvarka ir sauvalė ponų; taip-gi labai didelė bėda buvo su išrinkimu karalių, kada sostas Lenkijos pastojo paveldėtinu — nes Lenkija, nors vadinosi respublika, nesusiprato apsirinkti prezidentą, kaip tai šiądien kad darosi respublikose. Tankiai vėl kilo naminės karės, ir svetimos viešpatystės maišėsi į respublikos reikalus.

Katalikiškoji dvasia nutarimų konvokatyviško seimo neramino naujavierius ir pabudino juose rupesčius apie ateitį. Padavė projektą įsteigti konfederaciją. Aktas konfederacijos tapo apdirbtas, priėmė jį svietiškiejie senatoriai ir pasiuntiniai, net Krokavos vyskupas Fr. Krasinski. Besiskiriantiejie tikyboje (dissidentes de religione) prižadėjo vieni kitų nepersekioti religijos dėlei ir priešintiesi, jeigu kas nors ardytų toleranciją ir mėgintų pastumėti šalį ant kraujo praliejimo. Naujavieriai įpatingai baimyjosi susilaukti likimo francuziškųjų Huguenotų naktyje šv. Baltramiejaus! Tačiaus religiškoji sądora neturi gadinti ar tramdyti iktuolaikines tiesas tėvonių ant jų pavaldinių. Jeigu kur nors kiltų po priedanga religijos maištai chlopų — žemionių, tėvonis - ponas turi maištą malšinti su pagelba įrankių, kokie jam pasirodys tinkamais.... (Aktas Varšaviškės konfederacijos, 28 d. sausio, 1573 m.).

Ponams apsisergėjus nuo chlopų nuogandos, jau 1573 m. keliauja lietuviški pasiuntiniai po vadovyste Mikolo Haraburdos į Maskvą ir ten siulo lenkiškai lietuviškąjį sostą terionui Ivanui Gresmiamjam, jeigu priims katalikystę ir apsigyvens Lenkijoje ar Lietuvoje. Štai kokį atsakymą Haraburdai davė Ivanas Gresmusis: "Klausiate, ar aš pats norėčiau viešpatauti ant Lietuvos ir Lenkijos, ar velyčiau duoti jums savą sunų Thėodorą; be to reikalaujate prisiegos užlaikymui jusų įstatymų; o jeigu paskirčiau ant sosto caraitį, tad reikalaujate pagrąžinimo Smolensko ir Polocko, podraug dovanojimo įvairių rusiškų miestų.... Ar tinka reikalauti į kraitį kunigaikščiui Thėodorui Smolensko ir Polocko, o net tėvoniškų maskviškų miestų? Ar jis yra mergina? Garbingu yra daigtu platinimas viešpatystės, o ne jos siaurinimas. Lenkija ir Lietuva turi gana miestų, juk karalius turi kur gyventi. Ne jus, bet greičiaus mes turime reikalauti atlyginimo. Klausykitėsi! Jeigu norite Thėodorą turėti karaliumi, 1) pripažinkite man titulą, sutvktą Dievo, vadinkite manę caru. Kada mano sunus numirs, tegul viešpatauja ant jusų ano ainiai pagal tiesas sukcessijos, ne elekcijos; o jeigu tėvonio ne paliktų, tegul Lietuva ir Lenkija esti vienatve neatidalinama nuo Maskolijos, kaipo savastis mano įpėdinių ant amžių amžių. 2) Tiesos ir privilegijos tautos gali buti užlaikytos be atmainos; net gali buti patalpintas atskiras titulas Lenkų karalystės ir Didės Kunigaikštystės Lietuvos titule monarchų Russijos.... Žinau, kad Austrija ir Francuzija siulo jums sąlygas vyliojantesnes, bet tai negali imponuoti Russijai. Žinoma, be mus ir sultano, nėra Europoje monarchų, kurių šeimyna viešpatautų du šimtų metų. Vieni paeina iš kunigaikščių, kiti yra svetimžemiečiais, ir stengiasi įgyti garbę karališko urėdo. Męs ėsame monarchu prigimtu, paeiname nuo ciecoriaus Augusto, kas visiems žinoma. 3) Kyjevos miestas tegul bus prijungtas prie Russijos, mainais už ką atsisakysime nuo pretensijų ant nuoamžinų žemių, musų Lietuvoje iki Beržunės upei. 4) Visa Livonija turi buti atiduota Russijai. Tai yra sąlygos, ant kurių galiu jums duoti numylėtąjį sunų. Bet jis yra jaunas, neapgalės savo ir musų priešų. Apart to žinau, kad daugelis ponų kviečia ant karaliaus ne caraitį, bet manę. Jeigu sako jums ką kitą, meluoja"...... Matydamas, kad Ivanas trokšta karunos sav, Haraburda priminė jam pareigą stoviai apsigyventi šalyje ir pridėjo sąlygą priimti katalikystę. Ant to Ivanas atsakė: "Apsimislinėjome ir parėjome į persitikrinimą, kad galime viešpatauti ant visų trijų viešpatysčių, ... vienos į kitą. Reikalauju tiktai Kyjevos, ki-... išižadu. Atiduodu Lietuvai Polocką ... ją iki Dauguvai. Musų titulas ... r didis kunigaikštis visos Rus-... vos, karalius Lenkų ir Didis ... žemių pasiliks sueilinti pa-... r Lietuvos gali buti patal-... ikalauju paguodonės grai-

kiškajai religijai, tiesos steigimo pravoslaviškų cerkvių visose mano viešpatystėse. Tegul manę vainikuos karaliumi ne lotyniškas archivyskupas, bet mėtropolytas Russijos. Įpėdiniu aprinksite sunų mano, o ne svetimą kunigaikštį. Ponai tvirtina, kad Lietuva su Lenkiją yra neperskirtinos. Tegul ir taip butų: tačiaus sakau, kad velyčiau tapti vienintėliai Didžiu Lietuvos Kunigaikščiu. Patvirtinęs visus įstatymus, prijungsiu prie Russijos tiktai Kyjevą, o Lietuvai su ginklu ar keliais traktatų sugrąžinsiu visas žemes, Lenkijos paglemžtas, ir nešiosiu titulą kunigaikščio Maskvos ir Lietuvos". — Per savo gi bajorus jis patarė Lenkams apsirinkti karalium archi-ercogą Ernestą, sunų savo talkininko, Germanijos ciecoriaus Maksimilijono. Tasai patyliomis jau siulė carui tokį padalinimą lenkiškai lietuviškos viešpatystės, kur Lenkija atitektų Austrijai, o Lietuva su vakarine Russija — Maskvai. Taigi- kuomet Lenkai manė, kaip dabar Maskvą pasiglemžti galėtų (kaip tat padarė pirmiau su Lietuva), taip caras mislinėjo apie Lenkijos padalinimą, velydamas pasisavinti Lietuvą. Žinoma, taip dalykams virstant, kandidatura Ivano Gresmiojo dingo.

Pas Kamienio kaimą 1573 m., gegužio mėnesyje, aprinko Lenkų karaliumi *Henrikį Valois d' Anjou*, ir guvus Prancuzijos pasiuntinys Montluc, vardan Heinrikio, prisiekė ant pamatinių įstatymų. Sutaisytos tapo taip-gi tam tikros teisės, vadinamos artikulais Heinrikio, ir pacta conventa. Pasiuntinystėje išsiustųstoje iš Lenkijos ir Lietuvos į Paryžių, užprašyti Heinrikį Valois ant lenkiškojo sosto, buvo kunigaikštis Al. Prunskis, helvetiškojo išpažinimo, kurs drauge su Zborovskiu ir kitais vientikiais rupinosi, idant Heinrikis prisiega patvirtintų valnybę ir privilegijas dissidentų. 1574 m. Heinrikis atkako į Lenkiją. aprinkimas pasirodė netikusiu beesąs. Heinrikis, sutingęs, eikvus ir atsidavęs lėbavimams, nuobodžiavo Krokavoje, ir nenorėjo nė pažinti šalies kalbą. Priegtam jo despotiškos pastangos, glamonėjimas monarchijos šalininkų, šukeldino šlėktoje neužganėdinimą ir išgąstį; už tai nestebėtina, kad mirus francuzų karaliui, Karoliui IX, Beržėlyje 1574 m. Henrikis pabėgo į Prancuziją užimti sostą Prancuzų.

3.

Steponas Batorys.

(1576 — 1586).

Atsitikus vėl bekaralmečiui, Ivanas Gresmusis ėmėsi remti ant Lenkijos sosto Ernestą, archi-ercogą Austrijos, tikėdamasi už tai vėliaus nuo jo laimėsęs jeigu ne Kyjevą ir Volyniją, tai bent visą Livoniją, kurios jis, prisispyręs, reikalavo. Ir jau didžiunų partija buvo aprinkusi ir apskelbusi karaliumi Maksimilijoną. Bet šlėktos partija, vedama Jono Zamoyskio, pasipriešino; prie jos pristojo taip-gi tuli didžiunai, Zborovskiai, Eust. Valavyčius ir kiti. Jie norėjo apsirinkti kokį ainį iš Piastų giminės, ar Kostką Sandomieriaus, ar Tęčynskį Belzo vaivadą. Tiems-gi atsisakius, visa partija sutiko ir Lenkijos bei Lietuvos valdžią pavedė veikliam Steponui Botariui, jeigu ans ves už moterį Oną Jageliuniutę, seserį Zygmanto Augusto. Maksimilijonas nesuskubo atkakti į Lenkiją, mat Turkų sultanas grasino kare, jeigu ar Germanijos ciecorius, ar jo sunus užims Lenkijos sostą. Taigi Steponas Batory atvyko į Krokavą, prisiekė ant pacta conventa, ir apsivedė su 54-mete Ona, ir potam tapo vainikuotas. Dabar Maksimilijonas, susitelkęs su Maskva, rods ketino atimti Prusiją ir galbut, dalį Lietuvos, bet neužilgio pasimirė, ir todėl ginčai dėlei Lenkijos sosto pasibaigė.

Naudodamasi iš karaliaus klapatų laike apgulimo Gedanijos — mat miestas nesitenkino, kam Lenkai buvo paveržę tulas jo privilegijas, todėl bekaralėje pasiskubino prisieką sudėti Maksimilijonui, laukdamas tojo karės su Batoriu —, Ivanas įsiveržė į Ėstiją ir Vidžemį ir ugnimi bei kardu viską naikindamas, užėmė šalį, apart Rygos ir Rėvelio. Tuomsyk Magnus, Ivano žentas, neužgånėdintas, kad nešioja tuščią titulą Vidžemio karaliaus, ėmė slapta susirašinėti su Batoriu ir Kuršo ercogu. Ivanas tad patraukė prieš jo sostapilę Vendeną. Magnus, atėjęs į stovyklą, klupščias prašė atleidimo; jį po sargyba uždarė. Įgultinė-gi Vendeno velyjo į orą išlėkti negu Maskvos barbarams pasiduoti. Už tai miesto gyventojai nukentėjo: vyrai buvo torturuojami ir užmušinėjami, moters žagiamos. Galiaus Magnui kaltes atleido ir jam dovanojo keletą miestų Vidžemyje, pats per Plėskavą 1577 m. sugrįžo namon į Aleksandrovo Slobodą. Tai buvo jo pastaras triumfas Vidžemyje, nes carui atsitraukus, Švedai Ėstijoje, o Lenkai su Lietuviais Vidžemyje ėmė maskolius įveikti. Pats "Vidžemio karalius" Magnus pabėgo su pačia į Kuršą, kada Lenkai užėmė Vendeną, ir pasidavė po globa Batorio. Caras liepė Vendeną atgal atimti, bet čion maskolių kariumenė — 18000 —, apgulusi miestą, tapo smarkiai sumušta Mikalojaus Sapiehos ir Švedų generolo Bojes, spalių mėn. 1578 m. Įpykęs Ivanas, vienu laiku Germanijos ciecoriui Rudolphui siulė detronizaciją Batorio ir padalinimą Lenkijos; taip-gi suokė ir kalbino ant vyliaus Sieradziaus vaivadą Olbrachtą Laskį.

Galiaus Botary, pabaigęs darbą su Gedanija, kuri jam pasidavė, apskelbė carui karę. Idant pasmaginti šlėktą prie aukų — bent po auksiną nuo dirvos — karei, Varšavos seime 1578 m. karalius atsižadėjo teismo apelliacijos: įvesdinti tapo tribunolai, susidedanti iš šlėktos aprenkamų deputatų, o užimanti vietą iktuometinės karališkos jurisdikcijos, vienas Piotrkove Did-Lenkijai, o kitas Liubline Maž-Lenkijai.

Maskoliai tikėjosi, kad karalius kreipsis į Vidžemį, bet Batoriui rupėjo paimti Polocką, kurs Maskvai buvo raktu kaip į Vidžemį taip ir į Lietuvą, kovavietę aprinkdamas Baltrusijos žemes, karalius užkirto Ivanui grįžimą atgal iš Baltijos krašto. 1579 m. su 30000 ricierių, dalyvaujant vadui vengriškųjų pėkštininkų Kasparui Bekiešiui, Batory įėmė daug mažesnių pylių ir prisiartino prie Polocko, ginamo kniazių Teliatevskio ir Ščerbatovo. Po ilgesnio apgulimo ir po desperatiško gynimosi, miestas tapo šturmu paimtas. Batorio kariumenėje buvo kniazius And. Kurbskis, bet ypatingai čion atsižymėjo Vengrai. Kuomet dabar krito ir kitos pilys, Sakalas, Krasnyj, Kozjanai, Neščerda, tuomlaik lietuviškai-rusiški tuntai, vedami Konstanto Ostrogskio ir Kmitos, naikino skrytis Sieverių ir Smolensko; taip-gi Švedai apgulę laikė Narvą. Lietuvių pasekmę sutramdė žiema, ir Batory sugrįžo į Vilnių.

Ivanas prašėsi sątaikos, žadėjo jau vadinti Batorį broliu, o ne susiedu, kaip pirma, tik vaipėsi siųsti pasiuntinius į Lietuvą. Batory liepė iš karališkų l... bių imti po 5 iš 100 valsčionių į karę, už ką tokie karei...ai, pasibaigus tarnystei, tapsią atliuosuoti nuo baudžia... su visais jų ainiais. Kad ant paskirt... ...mino Maskv... ...asiuntiniai ne-

atkako į Vilnių, Batory 1580 m. antrusyk traukė į karę su 50000 ricierių. "Penkių sąvaičių terminas — jis rašė carui — praėjo; jeigu nori sątaikos, turi atiduoti Lietuvai Novgorodą, Plėskavą ir Velikije Luki su visomis žemėmis Vytebsko, Polocko; podraug visą Vidžemį". Caras siuntė ant greitųjų pasiuntinius pas ciecorių Rudolphą, kad eitų pagelbon, ir pas popiežių tarpininkavimui, žadėdamas religišką uniją su Roma ir dalyvavimą išsirengime Europos prieš Turkus. Batory kreipėsi į Novogorodo skrytį nepereinamais keliais, tiesdamas kelius ir tiltus per pelkes ir skindamas miškus. Lenkijos hetmanui Jonui Zamoyskiui įėmus Veližių, o karaliui — Usviatą, pasiuntiniai caro atkako prašyti sątaikos. Batory priėmė juos pas Velikije Luki, gerai apdrutintą miestą. Pasiuntiniai pasakė, kad jų viešpats pirmąsyk derinasi su Lietuva išlauk Maskvos murų; žadėjo tituluoti Batorį broliu, vardan caro, jeigu sugrąžins Polocką. Vėliaus atsižadėjo Polocko, siulė Lenkijai Kuršą ir dvidešimt keletą miestų pačioje Livonijoje, be Tėrbatos (Dorpato) aprubės. Batory-gi reikalavo visos Livonijos, o taip-gi Velikije Luki, Smolensko, Plėskavos ir Novgorodo. Bėgyje derybų Velikije Luki tapo paimtas. Potam vadas Chilkov tapo sumuštas, krito miestai Nėvelis, Ozerišče, Zavoločje. Bet Filonas Kmita, pasiųstas Smolensko link, tapo apveiktas vado Buturlino. Taip-gi Švedai Ėstijoje užėmė miestus Padis ir Vezenbergis, o Keksholm Karėlijoje.

Kada Batory nuo pirmutinių reikalavimų neatstojo, ir be to dar reikalavo 400000 dukatų karės lėšų, Ivaną paėmė didelis piktumas. Jis parašė karaliui gromatą, pilną išmėtinėjimų, kam prie apgulimo Velykije Luki jis vartojęs ėsąs nežmonišką išradinį, įkaitintų kulkų; skundėsi ant jo smarkininkavimų, godumo ir išdidumo. Pasiutiniai užtiko karalių jau išsirengusį į trečią kelionę Polocke, 1581 m. Atsakymą parašė kancleris Zamoyski, pasijuokdamas iš caro pretensijų, buk kilęs nuo ciecoriaus Augusto, ir priminėdamas jo pirmtakunų nusižeminimą Totorių chanams; išvadino carą kankintoju, vilku įsismerkusiu į avių gardą, bailiu ir tt. Drauge su atsakymu pasiuntė Germanijoje išleistą knygą apie jo pirmtakunus ir apie jį patį. Ivanas nebžinojo, ką reikia atsakyti. Jis sudrutino Plėskavos įgultinę iki 50000, pavedė vadovysdę Šuiskiams, ir atnaujino diplomatišką akciją, pradėtą 1580 m. Ciecorius nežadėjo pagelbos, tai liko priebėga prie popiežiaus ir Jėzuitų tarpininkavimo.

Nors ponai ir šlėkta jau nuobodžiavo prasitęsimu karės ir nemeilyjo mokestis nuo žemės mokėti karės lėšoms, vienok Batoriui ir kancleriui Zamoyskiui pasisekė visus pertikrinti, kad šį sykį karė pasibaigs. Sako, kad Lenkija ir Lietuva surinko į 100.000 kareivių. Rįžosi užgulti ant Plėskavos, kurią užėmus, visa Livonija turėtų pereiti į Lenkijos rankas. Priešakinius pulkus vedė did. liet. hetmanas Mik. Radivilas; tiesįjį sparną—Žemaitijos starosta Jonas Tiškus, kairįjį — liet. payždininkas Jonas Glebavyčius ir Mik. Sapieha, Minsko vaivada; didįjį-gi pulką — Jonas Zamoyskis, pakeltas į d. lenk. hetmaną. Rugsėjuje prasidėjo apgulimas gerai apdrutinto miesto. Nesykį sienose tapo padarytos spragos, per kurias mėginta įsiveržti į vidų. Pokrovo ir Svinsko bokštai tapo išgriauti. Pakasai net devyni buvo vedami po miestu, bet perbėgęs tulas Polocko šaulys Ignas išdavė maskoliams jų vietas. Šaudė į miestą karštomis kulkomis, kad trobas padegti, bet be pasekmės. Ant valčių caras stengėsi į miestą įveždinti pagelbą, bet daug šaulių pateko į Batorio rankas, tarp jų vadas N. Chvostov; sausu keliu į miestą įsigavo Miasojiedov. Prasidėjo žiema su didelėmis speigomis; prasidėjo trukumas maisto ir amunicijos pas apgulančiuosius. Kariumenė rugojo. Lenkai ir Lietuviai velyjo grįžti namon, samdytiejie kareiviai reikalavo algos. Tik aštriomis baudomis Zamoyskiui pasisekė užlaikyti grosą. Negana to. Kareiviai-katalikai, gundomi kunigijos, net abaze neapsiėjo be ginčų religijos dėlei, ir dissidentai ne kartą buvo gainiojami.

Taip besitęsiant apgulimui Plėskavos, Batory norėjo užimti Plėskava-Pečerišką kliošторių pakelėje į Vidžemį, pasiuntė Faransbachą su Vokiečiais, bet nepasisekė. Kitas tuntas, po vada Kristupo Radivilo ir Filijono Kmitos patraukė iki Rževui, iš kur jau netoli buvo pasiekti Staricą, kur vaišinosi tuomet Ivanas su savo priedvarine "družina". Paskalams einant, buk caras turįs daug kariumenės, Radivilas grįžo atgal, o išsigandęs caras, bėgo į Aleksandrovską. Švedai naudojosi ir toliaus vajojo Ėstonijoje; Pontus De la Gardie užėmė Narvą, Ivangorodą, Jam ir Kaporję; potam paėmė Veissenšteiną ir apgulė Pernavą, tokiu budu įsiveržd̃amas į pačią Livoniją. Švedai prisisiulė Batoriui gelbėti apgulime Plėskavos, bet tas pagelbos nepriėmė.

Kadangi Germanijos ciecorius Rudolphas II carui nieko nepagelbėjo, tasai atsiminė apie Romos kuriją, ir popiežius Gregoras XII išlindo rollėje taikintojo, tikėdamasi suvienyti rytinę su vakarų bažnyčia. Išsiuntė jezuitą Ant. Possevinį, idant kariaujančias šalis prilenktų prie sutaikų. Ivanas priėmė Possevinį Staricoje su iškilme, ir nuduotu geraširdingumu. Užkerėdintas caro prižadėjimais, jezuitas iškako pas Pleskavą. Iš pradžių sątarmės reikalai ėjo labai iš lengvo, bet galiaus abiejų pusių įgaliotiejie susivažiavo gruodžio mėn. 1581 m. į kaimą Kiverova Gurka, kur tarpininkaujant Posseviniui, įvyko suderybos ant 10 metų, 6 d. sausio 1592 m., Lenkų vadinamos "pokoj Zapolski". Ivanas atsižadėjo Polocko ir Vieližiaus, taip-gi pretensijų prie Livonijos, kur ir Tėrbatą maskoliai turėjo atiduoti. Taip tad Batorio karės nesunaikino Maskvos. Smurtumą Kristupo Radivilo tose karėse apdainuoja Jonas Kochanovski eilėmis — "Jazda do Moskwy" (Krakow, 1583). Veik per 25 metus be paliovos kariaujant su Lietuva ir Lenkija, Maskolija savo spėkas išbarstė, daugelis tukstančių žmonių dingo mušiuose, kalėjime, nuo ligų ir bado; daugelis miestų ir kaimų tapo išdeginta ir galutinai apipustėjo.

Nelikus Ivano, Maskvos sostą užėmė jo sunus Thėodoras, silpnas jiegomis kuno ir proto. Tarpe regentų prasidėjo intrigos, ir Borys Godunov mokėjo vieną po kitam savo priešininkus prašalinti, o M. Golovin pabėgo į Lietuvą. Kilo keblumas dėlei paleidimo suiminių. Thėodoras paleido 900 žmonių, o Batory paleido tik 20, už kitus reikalaudamas išpirkimo. Dabar Batory ėmė reikalauti Smolensko, Sevierių žemės, net Novgorodo ir Plėskavos, ypačiai Golovinui nurodant ant vaidų tarp bajorų Maskvoje. Tad Maskvos pasiuntiniai Lenkijoje paleido paskalą, buk Golovin ėsąs valdžios pasiųstas papirkimui lenkiškosios šlėktos, ir šlėkta įtikėjo paskalui, ypačiai priešindamasi naujoms karaliaus kariškoms užmačioms. Kada ir seimas nepristojo suteikti įrankius vedimui karės, Batory galiaus sutiko nutarti 2 metinę sątaiką. Dabar Batory užsimanė bent taikos keliais įgyti Maskvos viešpatystę. Kovo mėn. 1586 m. atkako į Maskvą karaliaus pasiuntinys Mik. Alaburda sutarti sądarmę su sąlyga, kad Maskviečiai, mirus

(Toliaus bus.)

JUNGTINIO IR SEPTIN...
L. S.-D. P. SUSIVAŽIA...
MO NUTARIMAI...

I.

Rugpjučio mėnesį 1907 m. ... tinio Centro Komiteto tapo ... kviestas susijungusių Partij... S.-D.P. ir S.-D.P. L., susi... vimas.

Susivažiavime dalyvavo: ... K-to atstovu, 1 bendrosios Pa... jos raštų redakcijos atstovas, Vilniaus organizacijos deleg... 2 — Gartino, 2 — Baltstogė... — Brastos, 2 — Kauno, 4 — nevėžio apskričio, 2 — Suv... gub. organizacijos, 2 svečiu. viso susivažiavime dalyvavo... delegatų su sprendžiamaisiais... sais ir 2 draugu — pataria... siais.

Susivažiaviman nepribuvo: Šiaulių apskričio delegatai, vi... Vilniaus org., svečias iš Amer... nuo Lietuvių Socijalistų Sąjun... Amerikoje, du svečiu iš Ryg... Peterburgo nuo buvusiųjų L. ... D. P. organizacijų. Visi del... tai rinkti susivažiaviman Pa... organizacijų demokratišku ... Suvažiavimas darbavosi 9 di... savo darbą pradedant, jis pasi... šią dienos tvarką.

1. Susijungusiųjų Partijų ... S.-D. P. ir S.-D. P. L.) susiv... jimas; Partijos vardas; k... plotu Partija privalo savo ... varyti.
2. Apyskaitos:
   a) Centro Komiteto;
   b) Bendrosios Partijos ... Redakcijos;
   c) vietinių Partijos org... cijų darbo;
   d) Lietuvos Socijaldem... atstovų Kuopos darb... roje Valstybės Dum...
   e) C. K-to delegato, ... Rusų Socijaldemokra... bininkų Partijos sus... viman (Londone).
3. Programos klausimai:
   a) politiškoji Partijos ... grama;
   b) žemės klausimas.
4. L. S.-D. P. santikiai ... S.-D. Partija.
5. Taktikos klausimai:
   a) kaip Partija žiuri į ... tinį Rusų valstybės ... mą ir kokius sau užd... stato;
   b) Partijos santikiai su ... žuazų partijomis;
   c) kaip Partija žiuri į ... tinį ekonominį Rus... stybės padėjimą;
   d) rinkimai į III-ją Va... Dumą;
   e) profesijonalinės sąju...
   f) teroras, ekspropriјac... kovos kuopos;
   g) kulturos darbas;
   h) L. S.-D. P. santi... Baltarusių Socijalist... mada.
6. Darbas kaime.
7. Darbas tarp žydų darb...
8. Darbas tarp kareivių.
9. Partijos raštai.
10 Partijos biudžetas (p...
11. Organizacijos klausi...
   a) kas reikia pamainy... tijos organizacijoj;
   b) Partijos statutas;
   c) kelintu reikia pa... šis Partijos susivažiav...
12. Įvairiejie klausimai.
13. Centro Komiteto rinkin...

Dėl laiko stokos liko nesv... tu ir nenutartu šiuodu kla... a) Partijos santikiai su bu... partijomis; b) kaip Partija ... į dabartinį ekonominį Rusų ... tybės padėjimą.

Kadangi sunku butų greit... ku sutvarkinti ir išspauzdin... ną suvažiavimo darbų apys... nės medžiagos jai prisidarė ... daug, o iš antros pusės, Pa... nariams svarbu yra dėl jų p... ško darbo kuo-greičiausia d... ti kas suvažiavimo nutarta, ... Centro Komitetas, suvažiavi... sakymą pildydamas, leidžia ... tarpu svarbiausius susivaži... nutarimus, o pilną jo darbu... skaitą pasirupįs išspauzdin... vėliau. *)

Centro Komitetas pagalia... stebi, kad žemiau paduoti ... mai nėra galutinai sutvarkin... gal formos, nes dėl tulų pr... čių,jie negalėjo but prieš sap... nant peržiurėti ir patvirtint... C. K-to.

---

*) Šiuo kartu spauzdinam... suvažiavimo nutarimai sulig... simų, paduotų 1, 2, 3, 4, ... punkto a), 6, 7, 8, 9, 10 ir ... punktuose dienos tvarkos.

II.

1. *L. S.-D. P. ir S.-D. P. L. susivienyjimas.*

1. Susivažiavimas be svarstymo, paprastu balsavimu, patvirtina įvikusį gyvenime abiejų partijų, L. S.-D. P. ir S.-D. P. L., susivienyjimą.

Susivienijusi Partija vadinasi lietuviškai "Lietuvos Socijaldemokratų Partija", lenkiškai "Socijaldemokratyczna Partija Litwy", rusiškai "Socialdemokratičeskaja Partija Litvy".

Partijos inicijalai (pirmosios Partijos vardo raidės): lietuvių kalboje "L. S.-D. P.", lenkų kalboje "S.-D. P. L.", rusų — "S.-D. P. L.".

(Priimta visų vienu balsu).

II. Sulyg klausimo, kuriuo plotu reikia Partijai savo darbas varyti, Susivažiavimas nutaria: L. S.-D. P., tiksliai neribuodama sienų, kuriose privalo ji veikti, varo Partijos darbą visur, kur tik lig šiol jos buvo veikiama, neskaitant Baltstogės, Bielskio ir Liet.-Brastos pavietų (Gardino gub.)*) ir stengiasi išplėsti savo įtekmę visur, kur tik ras tikusią avo darbui dirvą.

2. *Politiškoji L. S.-D. P. Programos.*

Pripažindamas 1-o, kad politiškoji ir tautiškoji Lietuvos laisvė tuomet tegali but pilnai pasiekta, kai Rusų valstybėje bendromis visų proletarų jėgomis bus iškovota demokratiškoji respublika;

2-ro kad Lietuva yra kraštas, kuris skiriasi nuo kitų Rusų valstybės šalių ne tik savo kultura, bet ir gana didelėmis ekonominio gyvenimo ypatybėmis;

3-o kad tokios Lietuvos, o kartu ir kitų Valstybės kraštų ypatybės reikalauja musų krašto ypatingų visuomenės ir politikos įstaigų;

Suvažiavimas nutaria:

L. S.-D. P. savo politiškuoju programu stato: demokratiškąją respubliką ir politiškąją Lietuvos autonomiją.

Paaiškinimas.

Autonomiškamjam Lietuvos Seimui turi but pavesti šie reikalai:

1. Kulturos reikalai.
2. Žemės dalykai.
3. Krašto ukis ir krašto rėdymas.
4. Mokesčiai krašto riekalams.
5. Teismai.
6. Milicija.

(Už — 11 balsų; prieš — 5; susilaikė — 3).

3. *Žemės klausimas.*

Pripažindamas 1-o, kad žemės klausimą rišant svarbiausiu socijaldemokratų siekiu privalo buti: panaikinti kaime visas feodalų gadynės liekanas ir suversti tokias žemės naudojimo sąlygas, kurios leistų kuo-geriausia pletoties žemdirbystėje kapitalistiškam ukiui;

2-ro kad panašus ukio išsiplėtimas, keldamas viso krašto ekonominį gyvenimą, tuo pačiu didžintų bežemių ir mažažemių ukininkų suvargimą ir drutintų kaime darbininkų judėjimą;

3-ro kad tikusiai paminėtam tikslui išrištas žemės klausimas turės svarbią įtekmę ne tik ant ekonomiškojo gyvenimo, bet ir ant revoliucijos bėgio, statydamas suvargusius valstiečius aršiausiais biurokratų valdžios priešininkais ir kovotojais už demokratiškąjį valstybės surėdymą;

4-o kad dabartiniai valdžios mėginimai išrišti žemės klausimą nors dėlto jau negali suvargusiųjų ukininkų atitraukti nuo revoliucijos, kad tų mėginimų tikslas — ginti po senovės didesniųjų žemės valdytojų reikalus suvargusiųjų ukininkų kišene, o per tai išanksto galima sakyti, kad jie neturės pasisekimo,

Suvažiavimas, kaipo bendrus nurodymus žemės klausimą Lietuvoje rišant, paima šiuos nutarimus:

1-o panaikinimui feodalų gadynės liekanų — turi but panaikinti servitutai, ypatingiejie valstiečių luomo suvaržymai žemę valdant ir žemę naudojantis, išrišti visi, kilę dėl žemės nesusipratimai tarp valstiečių ir dvarininkų,

2-o turi but konfiskuotos valdžios, bažnyčių, vienuolynų, vidutinių ir didesniųjų žemvaldžių žemės;

3-o iš konfiskuotųjų žemių turi but sutaisytas Lietuvos rybose žemės fondas ir pavestas autonomiškam, demokratiškai renkamam Lietuvos Seimui, kuris nustato, kokio didumo žemės turi but konfiskuotos ir kaip josios turi but naudojamos.

(Už — 11 balsų; prieš — 5; susilaikė — 3).

4. *L. S.-D. P. su R. S.-D. D. P. santikiai.*

I. Pripažindamas 1-o, kad L. S.-D. P. su R. S.-D. D. P. susidėjimas, padrutindamas idejinį Lietuvos proletarijato susirišimą su visos valstybės darbininkų kliasa, taikindamas bendrąją politišką ir ekonominę kovą, pašalindamas konkurenciją tarp partijų, turi per tai drutinti darbininkų judėjimą Rusų valstybėj ir įsigalėjimą jame socijaldemokratų;

2-o kad skirtumas tarp L. S.-D. P. programos ir R. S.-D. D. P., apsireiškęs vien politiškųjų programų skirtume, nėra pamatinis;

Suvažiavimas mano, kad susidėjimas abiejų Partijų yra galimas ir reikalingas ir todėl paveda C. K-ui, kad jis pasirupintų, kiek galima, pagreitinti L., S.-D. P. ir R. S.-D. D. P. susidėjimą suvažiavimo išdirbtomis sąlygomis.

II. L. S. - D. P. su R. S. - D. P. susidėjimo sąlygos.

1-o L. S.-D. P. yra autonominė, teritorijalinė R. S.-D. D. P. organizacija.

2-o L. S.-D. P. varo darbą tarp darbininkų visų tautų, gyvenančių jos darbų apimtam plote ir jungia vienon partijon visas dirbančias Lietuvoje socijaldemokratų organizacijas*).

3-o L. S.-D. P. turi tiesą savirankiškai rupinties visais savo organizacijos reikalais, prisilaikydama ant bendrosios R. S.-D. D. P. programos, taktikos ir bendrųjų Partijos suvažiavimų nutarimų.

Prierašas. Prisiimdama R. S.-D. D. P. programą, L. S.-D. P. pasilieka tiesą agituoti ir propaguoti įdėtą jos programan reikalavimą Lietuvai autonomijos.

4-o Bendriejie R. S.-D. D. P. sumanymai vikinami Lietuvoje, su L. S.-D. P. tesusipratus.

5......

6-o L. S.-D. P. turi savo suvažiavimus, kurių svarstomi ir tariami esti visi vietinio Partijos darbo klausimai ir kurių renkamas L. S.-D. P. Centro Komitetas socijaldemokratiškam darbui Lietuvoje vesti.

7......

8-o L. S.-D. P. dalyvauja bendramjam Partijos suvažiavime ar konferencijoje lygiomis tiesomis su kitomis R. S.-D. D. P. organizacijomis.

9-o Delegacijoj, kurią R. S.-D. D. P. siunčia į tarptautinius socijalistų kongresus, dalyvauja ir L. S.-D. P.

10......

11-o L. S.-D. P. savirankiai riša žemės klausimą, prisitaikinus prie vietinių sąlygų, R. S.-D. D. P. žemės programa nėra per tai L. S.-D. Partijai priverstina.

12......

(Principe priimta visų vienu balsu).

5. *3-ioji Valstybės Duma.*

I. Pripažindamas 1-o, kad šiuo laikiniu suslugusios revoliucijos metu ir renkant atstovus į 3-ąją Valstybės Dumą ir pačiai Dumai esant, budresniu paliks politiškasis Valstybės gyvenimas;

2-ro kad to budrumo metu visuomenė greičiau skirstosi į kliasas, o kiekviena kliasa aiškiau parodo visas savo ypatybes;

3-o kad ne vien tas pasiskirstymas, bet ir ypatingos tokio meto sąlygos duoda socijaldemokratams progą smarkiai varyti agitaciją miniose;

4-o kad Duma tuo labiau revoliucijonizuos darbo žmones, juo daugiau joje bus susipratusiojo proletarijato atstovų — socijaldemokratų;

5-o kad nors susiaurintomis paliks rinkimų tiesos, vis tik kaip kur galima yra išrinkti atstovus į Dumą socijaldemokratus.

Suvažiavimas nutaria: Partija kuo - veikliausia privalo dalyvauti ir atstovų rinkimuose, ir tame, ką veiks pati Duma. Tačiaus jis pastebi išanksto, kad į Dumą jis žiuri, kaipo į tribuną agitacijai ir propagandai socijaldemokratų reikalavimų ir liaudės organizavimui su Dumos pagelba revoliucijos kovai.

(Principe už rinkimus — 13 bl.; už Dumos boikotą — 7 bl.; susilaikė — 1; už paduodamąją rezoliuciją — 10 bl.).

II. Blokai ir susitarimai.

Sulyg blokų ir susitarimų Suvažiavimas nutaria: rinkimų kompanijoj į 3-ają Dumą dalyvaujant, L. S.-D. P.

1-o darbininkų kurijoj, nesitariant su kitomis partijomis, susideda į blokus su socijaldemokratų partijomis, stengdamasi bet gi pravesti savąjį kandidatą;

2-ro pirmajam rinkimų laipsnyje miestuose ir kaimuose L. S.-D. P. tesitaria su socijaldemokratais ir socijalistais (bendriems kandidatams pastatyti);

3-o pavietų rinkimuose valstiečių kurijoj, reikalui esant, taresi su socijalistais ir radikalais;

4-o Gubernijos rinkimuose konservatorių ir atžagareivių apgalėjimui ir pravedimui į astovus socijaldemokratų tariasi reikale ir su buržuazų partijomis (lietuviai-demokratai, radikalai, kadetai, dergreicheriai ir tt.), kurios prieš valdžią stoja opozicijon;

5-o sudrutinimui agitacijos miniose geistina deties į blokus su socijaldemokratų partijomis. Tikusius tam dalykui nurodymus duoda vietinėms Partijos organidacijoms Centro Komitetas.

(Priimta balsų danguma).

6. *Profesijonalinės sąjungos.*

Kadangi profesijonalinių sąjungų — iš vienos pusės platinti tarp darbininkų savo kliasos reikalų supratimą ir aprupinti jų kulturos reikalavimus, iš anrosios — organizuoti proletarus ekonominei kovai ir joje vadovauti;

Kadangi partijinės ir nelegalizuotosios sąjungos neįjiegia to tikslo pasiekti, nes prie jų vos maža susipratusiųjų dalis darbininkų tegali prisidėti;

Suvažiavimas pripažįsta, kad L. S.-D. P. kuo-uoliausia privalo rupintis steigti, kur tik galima, bepartijines, legalizuotas profesijonalinęs sąjungas.

Kadangi kai-kurių amatų darbininkų yra Lietuvoje labai maža, o per tai ir profesijonalinės tokių amatų sąjungos butų labai silpnos.

Suvažiavimas pripažįsta, kad Partijai reikia teip-pat stengties

1-o surišti į vieną centralizuotą Lietuvos sąjungą visas vieno amato Lietuvoje esančias sąjungas;

2-o surišti, kiek tai bus galima, atskirų amatų sąjungas musų krašte tarp savęs;

3-o rišti Lietuvos sąjungas su to paties amato sąjungomis, įsikurusiomis Baltarusiuose, Lenkijoj ir Rusijoj.

Prierašas. Kad sąjungos geriau pasiektų savo tikslą, kad jose plėstųs socijaldemokratų įtekmė, butinai yra reikalinga, idant Partijos nariai rašytus į jasias.

(Priimta visų vienu balsu).

7. *Teroras, eksproprijacijos ir kovos kuopos.*

Pripažindamas 1-o, kad ir politiškojo surėdymo pamainymas ir darbininkų buvio pagerinimas masomis kovojančiojo proletarijato tegali buti pasiektas;

2-o kad smulkus ginkluotos kovos apsireiškimai, kaip valdžios agentų užmušinėjimas, jos turto atėminėjimas, net gyvesniu revoliucijos metu, prarydami daug jėgų, yra vis tik darbininkų miniai vodingais, nes sukelia jose norą atsidėti kovoje už savo reikalus ant kito, o pačias pratina nieko ne veikti;

3-o kad kovos kuopų gyvojimas ir visas jų darbas, atliekamas, kaip šiandien, rupestingai užsislėpus, verčia kuopų narius traukties nuo Partijos varomojo socijaldemokratiškojo darbo, silpnina jų su Partija susirišimą, dažnai duoda progą laužyt Partijos discipliną, klaidina atskirus kovos kuopų narius didina valdžios prispaudimą, o dėlto viso tvirkina ne tik pačias kovos kuopas, bet ir pačias proletarų minias ir ardo Partijos veikimą;

4-o kad užlaikymas kovos kuopų valdžios pinigams atėminėti ir drutinti jas Partijos kasą priešingas yra socijaldemokratų veikimo pamatams, nes jie privalo darbui reikalingus pinigus rinkti visųpirma iš susipratusių ir organizuotų darbininkų;

Suvažiavimas nutaria:

L. S.-D. P. yra priešinga kovos kuopų laikymui, terorui ir ekspropracijoms, kokios jos nebutų.

Tačiaus priimdamas atsitikimus, kuomet Partijos varomasis darbas ar kai-kurių jos narių gyvastis esti paojuje arba palieka jų veikimui užkirstas kelias, suvažiavimas pripažįsta galimu vartoti terorą apsiginimui nuo vodingųjų žmonių. Nutarti, kada teroras gali but vartojamas, jo atlikimą suorganizuoti ir įvikinti tegali Partijos organizacijos, kurioms tas yra Partijos statuto leista.

(Už — 14; susilaikė — 5).

8. *Kulturos darbas.*

Pirpažindamas 1-o, kad darbininkų kliasa tuo lengviau, greičiau ir pilniau persiima socijaldemokratų idėjomis ir geriau ima savo kliasos reikalus suprasti, juo labiau ji bus mintiškai prasilavinus ir kulturiškai paaugus;

2-o kad pastaruoju laiku Lietuvos proletarai visur aiškiai parodė didelį norą šviesties;

3-o kad įvikusios Lietuvoje visuomenės ir politikos gyvenime permainos duoda progą pilniau tą norą pakakinti;

4-o kad musų krašto atžagareiviai ir konsevatorių luomos (dvasiškija, lenkų ir lietuvių nacijonalistai, išdalies bajorija uoliai stengiasi tą progą išnaudoti*) įgijimui įtekmės tarp darbo žmonių, kad paskui atsiremtų ant jų kovoje už savo kliasos reikalus, —

Suvažiavimas pataria Partijos organizacijoms ir atskiriems jų nariams nuolata minėti, kad butinai reikalinga rupinties darbininkų minties ir kulturos reikalais, o tam tikslui dalyvauti kulturos darbe arba tiesiai patiems, kur Partijos organizacijos išsigali tą darbą varyti, arba per kitus, paduodant tam tikrus sumanymus, traukiant į kulturos darbą socijaldemokratams sąjaučiančius ir pirmeivius žmones, pačiam darbe vadovaujant ir tokiu budu prisidedant prie steigimo miestuose ir kaimuose pradedamųjų mokyklų, mokinimo suaugusiųjų vakarais, liaudies universitetų, nuolatų referatų skaitymo, kurimo knygynų, apšvietimo draugijų ir tt.

(Priimta visų vienu balsu).

9. *L .S.-D. P. santikiai su Baltarusių socijalistų Hromada.*

Pasiaškinęs sulyg klausimo, kokie turi but L. S.-D. P. santikiai su Baltarusių socijalistų Hromada, suvažiavimas pripažįsta, kad tie santikiai privalo remties 6-ojo L. S.-D. P. suvažiavimo nutarimu ir imasi už sekančiojo dienos tvarkos klausimo.

(Už — 19 balsų).

10. *Darbas kaime.*

Patvirtindamas tuos pamatus, kurių lig šiol rėmėsi Partijos darbas kaime, suvažiavimas nutaria:

1-o Partija ir tolimesniam laikui privalo plėsti socijaldemokratų darbą visų-pirma tarp kaimo proletarų, o paskui tarp artimesniųjų jam sluogsnių bežemių ir mažažemių valstiečių;

2-o to darbo tikslu privalo buti drutinimas tarp kaimo proletarų savo kliasos reikalų supratimo ir kliasinės jų kovos rėmimas iš vienos pusės, organizavimas proletarų jėgų — iš antrosios;

3-o agitacijos ir organizacijos darbą varant, reikia pilnai prisitaikinti prie sąlygų;

4-o be to, kaipo ypatingą šio momento Partijos uždavinį, suvažiavimas nurodo

a) reikalingumą kur tik galima remti tarp kaimo darbininkų profesijonalinį judėjimą ir profesijonalinių organizacijų tvėrimą ir stengties jas surišti kiek galima dručiau su Partija;

b) reikalingumą pradėti darbą kaime Vilniaus ir Gardino gubernijose, kur lig šiol jis dar nebuvo varomas ir

c) reikalingumą darbą kaime vienyti, o tam tikslui paveda Centro Komitetui, kad jis surištų L. S.-D. P. kaimo organizacijas, kviesdamas kas paskirtas laikas tų organizacijų atstovų konferencijas, kad leistų ypatingai kaimui reikalingus raštus; pasirupintų parengti kaimui reikalingus agitatorius, išdirbtų kaimo darbininkų profesijonalinėms sąjungoms statutą ir tt.

(Priimta visų vienu balsu).

11. *Darbas tarp žydų darbininkų.*

1-o kadangi L. S.-D. P., kaipo teritorijalinei Partijai (veikiančiai žinomu plotu), varančiai savo darbą tarp visų Lietuvos proletarų svarbu yra, kad jos narių eilėse organizuotus ir žydai darbininkai, kad ir jie žinotų, kokie Partijos siekimai;

2-o kadangi Partijos varytasai lig šiol tarp žydų proletarų darbas pastaruoju laiku susilpnėjo labiausia dėl tų bendrųjų priežasčių, kurios pagimdė reakciją visam proletarų judėjime Rusų valstybėje;

3-o kadangi, be tų bendrųjų priežasčių, darbas iš vienos pusės dėlto nesiplėtė, kad žydų ir krikščionių darbininkų organizacijos permažai buvo tarp savęs susirišę, iš antrosios dėlto, kad nebuvo tam tyčia įkurtos organizacijos, kuri butų rupinusi vadovauti ir tvarkinti darbą tarp žydų-proletarų;

Todėl suvažiavimas pripažįsta:

1-o L. S.-D. P. ir tolimesniam laikui privalo varyti darbą tarp žydų darbininkų;

2-o vietiniai komitetai privalo stengties, kad žydų ir kriščionių darbininkų organizacijos pilnai susijungtų, kad butų taisomi, kur tik galima, bendri susirinkimai, bendros kuopos, referatai, diskucijos ir tt.;

3-o Centro Komitetas privalo kaip galėdamas greičiau pasirupinti sutarti vedimui darbo tarp žydų proletarų tam tikrą Komitetą, kuris iš vien su C. K-tu ir vietiniais Komitetais tvarkintų jį ir leistų žydų kalba Partijos raštus.

(Už —16 balsų; susilaikė — 3).

12. *Darbas tarp kareivių.*

Kadangi kapitalistiškam surėdyme kariumenė yra burżuazijos ramsčiu, kuriuo ji naudojasi, savo kliasos politiką varant, o despotiškoje valstybėje kariumenės remiasi biurokratija ir (dvorcovaja kamarilja?).

Suvažiavimas pripažįsta reikalingu, kad L. S.-D. P., vesdama Partijos darbą, ypatingai rupintus darbu tarp kareivių, revoliucijonizuodama ir organizuodama jų eiles ir rišdama į organizacijas visųpirma kareivius-proletarus. Darbas tarp kareivių turi but vedamas prie Partijos; kareivių organizacijoms turi but leista savirankiai rupinties vidurinio savo gyvenimo reikalais, tačiaus viešuose pasirodymuose ir bendrajam paties darbo nustatyme kareivių organizacijos privalo prisilaikyti Partijos direktivų (nurodymų) ir buti vietinių komitetų prižiurimos.

Be to suvažiavimas paveda Centro Komitetui, kad jis sutaisytų kareivių - revoliucijonierių organizacijoms statutą ir vadovautų Partijos darbe tarp kareivių.

(Už — 14 bl.).

13. *Partijos raštai.*

Pripažindamas 1-o, kad legališkieji ir nelegališkieji raštai yra geriausiu įrankiu varyti agitaciją ir gilinti kliasinį proletarijato susipratimą;

2-o kad tas įrankis nebuvo lig šiol kaip reikiant Partijos išnaudojamas; suvažiavimas paveda Centro Komitetui:

1-o kad jis daugiau rupintus brošurų leidimu lietuvių kalba, rimtesnių pagal turinį ir leidžiamų pagal žinomą sistemą (eilę);

2-o kad vėl pradėtų leisti legališkai sanvaitinius laikraščius lenkų ir žydų kalbomis;

3-o kad jis daugiau leistų atsišaukimų ir lapelių;

4-o kad suteiktų Partijos nariams žinias iš Partijos gyvenimo, dažniau leizdamas tam tikslui "Partijos Žinias".

5-o kad naujai sutvarkintų pagal šio suvažiavimo nutarimas Partijos programą ir išsispausdintų ją trijomis kalbomis, — lietuvių, lenkų ir žydų.

6-o kad leistų kas met "Darbininkų kalendorių" lietuvių ir lenkų kalbomis, matydamas ne tik idejinę to leidimo vertę, bet ir pinigiškąją.

Pripažindamas be to 1-o, kad musų laikraščių rimtumas, gyvumas, išsiplatinimas ir materijalinis pasilaikymas labai daug priguli nuo to, kiek jais rupinsies vietinės Partijos organizacijos;

2-o kad Partijos raštų leidimas privalo remties tokių pat pamatų, kaip ir kiekvienas pramonijos reikalas, o nebuti kokia labdaryste;

3-o kad dabartinėse sunkiose sąlygose nuolatai laikraštis tuomet tegali leisti, jeigu jis kaip reikiant bus skaitytojų apmokamas,

suvažiavimas paveda vietinėms Partijos organizacijoms: a) šelpti musų laikraščius straipsniais ir korespondencijoms iš vietinio gyvenimo, parenkant joms svarbesnius ir bendresnės prasmės atsitikimus;

b) sutaisyti ant vietos kaip reikiant apmokamą Partijos raštų platinimą ir už išplatintuosius reguliariškai grąžinti Partijai pinigus.

(Už — 18 bl.).

14. *Partijos biudžetas.*

Kadangi Centro kasą pripildo dabar beveik vien emigrantų aukos (Amerika davė šį pusmetį C. K-ui kuone 85% jo apyvarto);

Kadangi tos aukos dėlto labiausia gausiai plaukia, jog gyvenom revoliucijos metu, tačiaus revoliucijai suslugus, jos mažės kas diena;

Kadangi vietinės organizacijos tuo tarpu visai nieko neskiria į Centro kasą, kaip turėtų buti normaliniai gyvojančioj Partijoj;

Kadangi dėl nurodytų priežasčių gali pagaliaus susilpnėti ir net laikiniai sustoti Centro Komitetui pavestas bendrasis Partijos darbas;

Suvažiavimas kviečia vietines Partijos organizacijas rupinties,

1-o kad visose jose butų kaip reikiant mokamas narių mokestis ne tik savo ir Centro kasos drutinimui, bet ir Partijos narių auklėjimui;

2-o kad visur butų gerai sutaisytas Partijos raštų pardavinėjimas;

3-o kad tiek C. K-as, tiek vietinės organizacijos išnaudotų visus pašalinius pasipelnijimo šaltinius (taisytų mokamuosius referatus, vakarus, teatrus ir tt.).

(Priimta balsų dauguma).

15. *Partijos statutas.*

Kas yra Partijos nariu.

1. L, S.-D. P. nariu yra kiekvienas doras žmogus, katras

a) pripažįsta Partijos programą ir statutą,

b) palaiko Partiją pinigais,

c) pridera prie kurios nors Partijos organizacijos,

d) pildo Partijos suvažiavimo nutarimus.

Prierašas. Apie tai, kas gali but paliuosuotas nuo Partijos mokesčio, sprendžia vietinė organizacija.

2. Į Partijos narius gali priiminėti kiekviena Partijos įstaiga, kuopa pradėjus.

3. Partijos naris Partijos teismo tegali but iš Partijos pašalintas.

Partijos teismas.

4. Atiduoti teismui Partijos narį gali visos Partijos įstaigos, rajono komitetu pradėjus (tiek mieste, tiek kaime).

5. Teistojus paskiria miesto komitetas mieste ir apskričio komitetas kaime.

6. Nuteistieji turi tiesą apeliuoti į visas Partijos įstaigas, miesto ar apskričio konferencija pradėjus.

Partijos įstaigos.

7. Partijos įstaigos yra tokios: Partijos suvažiavimas, Centro Komitetas ir Partijos konferencija; komitetai darbo kaime ir tarpe žydų darbininkų, Partijos raštų redakcija, miestų ir apskričių komitetai.

8. Viršiausiaja Partijos įstaiga yra Partijos suvažiavimas.

9. Tarpe vieno ir kito suvažiavimo Partijos reikalus veda Centro Komitetas.

10. Vietinį Partijos darbą, padalintą tarp miestų ir apskričių, veda miestų ar apskričių komitetai.

(Pabaigabus)

---

*) Apie Balstogės, Bielsko ir lietuviškosios Brastos pavietus dėlto čia ypatingai kalbama, kad sulyg tų vietų, kaipo abejonių, Partijoms susidedant, busią susikalbėta nieko tuo tarpu netarti; lig pats klausimas nepakės. Dabar suvažiavimas pripažino jau galimu jį išrišti.

(17 balsų už, 2 susilaikė).

*) Šiuo laiku L. S.-D. P. darbu apimtos Kauno, Vilniaus, Gardino ir lietuviškoji dalis Suvalkų gubernijos.

*) Pastaruoju laiku jie daugelyje vietų uoliai pradėjo steigti pradedamasias mokyklas, knygynus, skaitomasias, "apšvietimo" ir labdaringasias draugijas, tautiškai-katalikiškas profesijonalines sąjungas.

KALENDORIAI!

Visiems "Lietuvos" skaitytojams išsiuntėme Sieninį ir Kišeninį, Kalendorius. Jeigu kuris negavo, tegul atsišaukia, o pasiųsime antru sykiu.

Kurie dabar užsirašys "Lietuvą", tai teipgi gaus abudu Kalendoriu dovanų. Todėl su pradžia naujų metų pasiskubinkite užsirašyti, tai turėsite viso meto "Lietuvą" ir gausite du labai gerus Kalendorius. Nelaukite ilgai, nes vėliau gali mums pritrukti Kalendorių ir tada negalėsime duoti.

"Lietuva" kaštuoja tik $2.00 ant metų, ant pusės metų $1.00. Užsirašydami ir pinigus prisiųsdami adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS.

Nemalonu mums S. L. A. draugams, ir socijalistams girdėti tokia naujiena, kuri negal likti užslėpta, neatbutinai turi buti pagarsinta visiems. Negana to, kad žemesnės luomos žmones kartais, dėl nesupratimo, nuskriaudžiam savo draugą, bet kodėl vadinanti savę inteligentais ir platintojais apšvietos skriaudžia musų organizacijas? Štai draugas 109 kuopos S. L. A., buvęs delegatu pereito XXII seimo, Jonas Kilikevičia, jaunas, augšto ugio vyras, biski rauplėtas, draugas 22 kuopos L. S. S.; tapo draugų minėtos kuopos S. L. A. išrinktas iždo sekretoriu. Jis, po bertaininio susirinkimo, suėmęs užsimokėjusių draugų pinigus, sutirpo kaip kamparas, išdumė iš Chicagos, išnešdamas $22.80 kuopos pinigų, kurie turėjo but nusiųsti centrališkam S. L. A. kasieriui.

Prot. sekr., 109 kuopos S.L.A.
Vincas Brusokas,
1149 So. Oakley av.,
Chicago, Ill.

Redakcijos atsakymai.

Waterburiškiui. Ypatų reikalais laikraščiai neužsiima. Korespondencijoj aprašyta vien Bruzgulio ypata, kuri skaitytoją su visu ne apeina.

Buvusiam ant prakalbų Baltimorėj. Raštų su pasargoms, kad butų talpinta kaip parašyta, jeigu jie negerai parašyti, nė jokia redakcija ne talpina; raštų gi, po po kuriais nėra pravardės autoriaus ir jo antrašo redakcijos nė ne skaito ,bet meta tiesiog į gurbą. Pasislėpusiems lengva, kad ir "pasikolioti", o redakcijai už koliojimus reiktų atsakyti.

Lietuvos sunui. Korespondencijų be autoriaus antrašo netalpiname ypač tokių, už kurias gali atseiti ir teisme atsakyti. Tokių pasislėpus ne galima, rašyti. Jeigu teisybę kas rašo, ne reikalauja sleptis, apgynime teisybės reikia atvirai stoti.

J. M. Apie ginčus Kalėdienoj laikraščiui ne tinka.

APGARSINIMAI.

DARBAS TERP SKAUSMŲ.

Draugas rašo mums, kad jis smagiai serga, bet kad jis turi dirbti, nes šeimyna reikalauja ir turi pavalgyti; jis neturi noro valgyti, neturi pajiegos, nė energijos ir per tai, menkai ką teuždirba. Męs patarėme jam pamėginti Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno, žinodami, kad jis duos jam naują pajiegą jo viduriams. Tukstančiai žmonių, kurie skundėsi prastu gromuliojimu ir mažėjimu spėkų, atgavo savo pilną sveikatą vartodami šitą vaistą, nesugaišindami nė vienos dienos darbo. Imk visuomet, kaip tik jautiesi silpnesniu, vieną ymį prieš kožną valgį ir pats stebėsiesi iš pasekmės. Sveikata, valgumas, geras gromuliojimas visokio maisto, stiprųs nervai ir raumenys paseks. Žinai, kad tik stiprus vyras turi šiądien progą ir tavo priedermė yra užlaikyti savo dvasią ir kuną pilname stiprume. Trinerio Amerikoniškasis Eliksyras Karčiojo Vyno turi tik tyrą raudoną Kalifornijos vyną ir importuot... namai už ... rių gy... lioji...

...lszewski
...2 S. Halsted St.

K... pažino... laišką, Reikėj... literat... timas... nigui... kiel...

"MIKĖS VALDINIŲ POTERIAI".

Šitoje knygutėje telpa caro Mikės prispaustųjų žmonių poteriai. Beto yra giesmės ir daugybė satyriškų trumpų pasikalbėjimų; yra keturi labai dailiai ir juokingai nupiešti paveikslai (Caro sapnas, Ramybės ir santaikos aniuolo darbas, ir kiti).— Kas šiame mėnesyje užsirašys visiems metams juokų ir satyros laikraštį "Dilgėles" (Kaštuoja tik $1.00 metams), tas gaus tą knygelę dovanai. ("Dilgėlės" teipgi su paveikslais, karikaturomis — tai pirmas lietuvių rašliavoj toks laikraštis). Adresas:

"Dilgėlės",
1815 Moyamensing ave.,
Philadelphia, Pa.

Draugysčių reikalai.

Viršininkai Centro Komiteto "Aušros" Dr-stės.

Pirmsėdis — Dr. M. Želvienė, 1 Church Str., Plymouth, Pa.

Sekr. susineš. — J. Šernas, 3252 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

Finansų sekr. — K. Gugis, 4945 Justine str., Chicago, Ill.

Kasierius — Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

TEATRAS IR BALIUS!

Chicago, Ill. 36 kuopa S. L. A. Vaidens komediją "Dėdė atvažiavo" nedėlioj, 5 d. sausio, 1908 South Side Turner salėje 3143 So. State st., kurioje buvo XXI seimas S. L. A. Prasidės 7 val. vakare. Po teatrui bus balius. Pelnas eis S. L. A. Prieglaudos Namui. Širdingai kviečiam visus lietuvius ir lietuvaites kuoskaitlingiausiai atsilankyti, nes svetainė yra graži ir ruiminga Komedija labai juokinga. Muzika puiki, grieš visokius suktinius, klumpakojus ir kitus lietuviškus šokius ir žėdnam bus kad ir senam smagu pasišokti, netik jauniems. Tikietus pirm laiko galima gauti už pusę kainos "Lietuvos" Redakcijoje, 3252 S. Halsted str., kampas 33 čios ulyčios.

Komitetas.

VAKARAS SU ŠOKIAIS.

Chicago. Chicagos Latvių Sociališkai Demokratiška Draugovė parengė muzikališkai-dramatiškai humorištišką vakarą naudai bedarbių šubatoje, 4 d. sausio 1908 m. Namuose Hull, salėje Bowen, 335 So. Halsted gatv.; įėjimas prie 244 W. Palk gatv.; prasidės lygiai 8 val vakare. Prancuzų muzika. Tikietas 25c.

SUSIRINKIMAS.

Chicago. Tėvynės Mylėtojų draugystės 19 kuopa turės savo susirinkimą Ruigio salėje, kertė So. Morgan ir 33-ios gat., nedėlioj 12 d. sausio šių metų, ant kurio yra meldžiami ateiti visi sąnariai, nes bus svarstomi svarbųs reikalai; kurie negalės pributi, malonės prisiųsti savo adresus.

Kuopos sekr.
P. Galskis,
39 Keenon st., City.

DEVYNIOLIKTAS BALIUS.

Chicago, Ill. Jaunų Amerikos Lietuvių Pasilinksminimo kliubas parengė savo devynioliktą balių nedėlioje, 12 d. sausio, 1908 m. Freiheit Turner saleje, 3417 S. Halsted str., Prasidės 5 val.; įėjimas 25c. ypatai. Muzika garsaus orkestros vadovo F. Kieferio. Nuoširdžiai kviečiame lietuves ir lietuvius kuoskaitlingiausiai atsilankyti, o mes užtikriname, jog turėsite linksmą laiką.

Komitetas.
(10 — I)

11-tas DIDELIS BALIUS.

Chicago. Draugystė Švento Jono Krikštytojo parengė didelį vienuoliktą balių nedėlioj, 5 d. sausio 1908 m. Freiheit Turner salėje pn. krinimą, kad g[illegible] Balius pra[illegible] [illegible]ienos į kitką J. [illegible]išižaqi. [illegible]

SEPTINTAS DIDELIS BALIUS!

Chicago. Dr-tė Šv. Franciškaus Seraf. parengė didelį balių nedėlioje, 5 d. sausio, 1908 m., Pulaskio salėje, 800 South Ashland ave., prasidės 6 val. vakare ir trauksis per naktį. Tikietas vyrui su moteria 25c. Bus puiki muzika, gardųs gėrymai, kvepianti cigarai ir širdingas priėmimas. Šita draugystė yra seniausia ir visi žino, kaip ji savo svečius priima. Atsilankykite skaitlingai.

(27—XII) Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo dėdės kunigo Juozapo Staskevičiaus arba Staškaus, treji metai atgal gyveno Chicago, Ill., ir pusbrolio Roko Radvilo, trys metai atgal gyveno Shamokine, Pa. Abu yra Kauno gub., Šiaulių pav., Gruzdžių parap., Račių kaimo; esiu atvykęs iš Lietuvos ir turiu pas juos labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jurgis Petraitis,
38 Jackson str.,
Newark, N. J.

Pajieškau savo švogerio Jono Anglickio, Kauno gub., Šiaulių pv., Užvinčio parap., Bumbalių sod., pereitą pavasarį atvažiavo į Ameriką. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

John Phillips,
Box 47,
Lafayette, Colo.

Pajieškau savo sesers Uršulės Virbyliutės po vyrui Černauskienės Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Vaitkabalių gm., ir sod., gyveno Liverpoolyj, Anglijoje 10 metų, metai atgal važiavo Amerikon. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

M. Virbyla,
900 Bank Str.,
Waterbury, Conn.

Pajieškau Pranciškaus Kriščiokaičio, Suvalkų gub., Vladislavovo pav., Sintautų par., Papartynų kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos. Žemaitis,
Box. 204,
Broad Brook, Conn.

Pajieškau savo brolių Vincento Vilčinskio ir Jono Juodžio, abu Kauno gub., Raseinių pav., Sartininkų val., Žigaičių parap., Aukštupių sod. Jie pays ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos. Vilčinskis,
452 Honore st.,
Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Dobilo, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Barbieriškių gmino, Kunigiškių kaimo, 7 metai kaip Amerikoje; pirmiaus gyveno Mahanoy City, Pa., 3 metai atgal išvažiavo į Indian Territory, o iš ten vėl sugryžo Pennsylvanijon. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Motiejus Dobilas,
4600 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

Pajieškau dviejų draugų Vladislovo Glemžos ir Juozapo Stiros, abu Kauno gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kaz. Stira,
Box 11,
Po Corlis, Wis.

Pajieškau savo dedės Kazimiero Budnio, Kauno gub., Panevėžio pav., Vabalnykų parap., Pavijų sod.; antru kartu yra atvykęs Amerikon. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Aleks. Malinsky,
2230 Forbes st.,
Pittsburg, Pa.

Pajieškau mažos šeimynos, duodu du ruimus dykai už prižiurėjimą dviejų vaikų dienomis — vienas pusantrų metų, kitas 3 metų. Atsišaukti reikia nedėliomis adresu G. B. 1821 W. Byron Str., terp 52 ir 51-os Ave., Chicago. Karas prieina iki 47 ir Byron gat.

Pajieškau Gaudišiaus, Kauno gub., Raseinių pav., Šilelių par. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos Kalvaitis,
155 Maxwell Str.,
Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolių Antano ir Pranciškaus Savickų, Kauno gub., Šiaulių pav., Mirtaičių sod., ir draugo Justino Samalionio iš Čerkasų sod.; turiu pas juos svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos. Savickas,
158 Kelsey Str.,
New Britain, Conn.

Pajieškau savo pusbrolio Roko Ramanaucko, Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų vol., ir parap., Nugarių kaimo. Treji metai atgal atvažiavome sykiu į Ameriką jis Nnvažiavo į Philadelphią. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinią adresu:

Kazys Pranulis,
785 Bank, Str.,
Waterbury, Conn.

Pajieškau savo brolio Antano Gumalskio, pas kurį atvažiavau iš Lietuvos, Kauno gub., Raseinių pav., Kviedainos parap., bet jį radau išvažiavusį į Wisconsino gires; esiu be darbo ir be prieglaudos; meldžiu tuojaus atsišaukti ir atsiimti pas save. Adresas:

Jos. Gumalskis,
% Anton Stanišauskas,
3151 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Povylo Labinsko, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Krosnos gm., Atesnykėlių kaimo, Simno parap.; Švogerio Jono Branišaucko, Kamisaruvkos kaimo, Palazdijų gm., Šventažaro parap., Seinų pav.; pusbrolio Vinco Pecukonies, Palazdijų gm., ir Mortos Kirvelevičiutės po vyrui Kurtinaitienės, kaimo Verstaminų, Palazdijų gm., Seinų pav., į visus turiu svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozas Labinskas,
Box 261,
Forest City, Pa.

AUKOS REVOLIUCIJAI.

Iš Chicagos. Dr. Zimontas $1.00; J. Gust. 60c; K. Vilkas, M. Vilkienė po 50c.; A. Bukauskas, O. Bukauskienė, A. Kunca, A. Dubulevičiutė po 25c.; J. Zimont, S. Zimontienė po 15c.; A. Vilkiutė 10c. Viso sudėta $4.25. Skiriama $2.12 Soc. D. P. ir $2.13 "Aušros" draugystei.

Reikalavimai.

Reikalauja 200 darbininkų prie kirtimo ledo arti Chicagos; 50 vyrų į Michigano ir Wiskonsino gires, kožnas turi užsimokėti už savo kelionę; atsišaukite tik tie, kurie gyvenate arti Chicagos. Jonas Lucas, Lietuviškas Agentas, kambarys 3, 128 So. Clark st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Už $2800 pirksi lotą su dviem namais ant Wallace Street Chicago Heights. Rendos atneša $31.00 ant mėnesio. Pati renda gali tas propertes išmokėti. Atsišauk pas *A. Olszewski, 3252 So. Halsted St., Chicago.* Mes turime daugybę gerų namų ant pardavimo visose miesto dalyse.

KAS NORI FARMOS?

Aš išvažiuoju 8 d. sausio 1908 m. iš Chicagos į Missuorės valstiją ant savo farmos aptverti tvoras ir aptaisyti triobas ir tenai busiu keletą sąvaičių. Jei kas iš lietuvių nori čia farmą pirkti, tegul rašo man žemiau paduotu adresu, o aš suteiksiu visas reikalingas žinias apie farmas čia pardavimui.

Juoz. Žymončius,
31 W. 14 Pl. Chicago, Ill.
Alton, Mo. Texas Co.
(3—I)

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda pusė sankrovos valgomų daiktų ir mėsos, Antano Dworzeckio dalis; apsivertimo buva per $400 per sanvaitę. Priežastis pardavimo, išvažiavimas savininko į New Yorką. Štorą galima matyt kasdien ant 22 ir Vine gatvių, Philadelphia, Pa. Atsišaukti reikia adresu: 17 Brown Ave., New York, Jamaica, N. Y.

Didelė javams krautuvė tinkama naujiems ar antros rankos rakandams, randa pigi, gera vieta, 3301 So. Halsted gat.

(3—I)

Parsiduoda sankrova valgomų daiktų ir mėsos, lietuvių apgyventoje vietoje ant didžiausios gatvės, kur žmonės eina kaip vanduo; barguot neparsieina nė už vieną centą, viskas perkama už pinigus. Savininkas turi dvi mėsinyčias ir vieną nori parduot. Atsišaukite pas:

Izidor Petrauskas,
3312 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

Parsiduoda nauji geri naminiai rakandai; savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Atsišaukite tuojaus adresu:

878 — 33rd Str., Chicago, Ill.

LAIŠKAMS POPIEROS.

Naujausio ir geriausio išdarbio laiškams popieros tiktai 25 c. tuzinui. Reikalauju agentų ir pardavinėtojų po visus miestus. Gera proga štorninkams ir agentams. Atsišaukti reikia adresu:

F. Milašaukas,
25 — 2nd str.
So Boston, Mass.
(10 — X)

Tel. Main 1769. R. 8, 45 La Salle st.

CHAS. Z. URNICH,
Išjieškotojas kaltenybių.

Mes vedame bylas ir įvykdome sutaikas. Išnagrinėjame visokias nelaimes, susižeidimus dėl kompanijų kaltės. Teisinga roda dykai visuomet.

PASARGOS SKAITYTOJAMS.

1) Kada reikalauji permainyti adresą, dėl siutinėjimo laikraščio, visada paduok ir senąjį savo adresą. Jeigu pats gerai rašyti nemoki, tai adresą duok kitam, geriau mokančiam, parašyti.

2) Pinigus geriausiai siųsti per Money Orderį arba registruotame laiške. Nedėk į laišką smulkių sidabrinių, nė auksinių pinigų, nes jie kelionėje kopertą praplėš, išpuls ir prapuls. Geriau, vietoje smulkių, įdėk pačtinių markių už tą sumą. Pačto markes priimame tiktai vietoje smulkių, kur suma mažesnė už $1.00. Jei suma siekia $1.00 ar daugiau, tai markių nesiųskite, bet dėkite pinigus arba Money Orderį. Jeigu suma bus $1.25, tai galima dėti $1.00 pinigais, o 25 centus markėmis. Vienok markės turi buti visame sveikos, nesulipusios viena su kita, nė prie laiško neprilipintos, teip kad mes galėtume jas panaudoti savo laiškams. Sulipintų markių nepriimame. Markes priimame tiktai Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos, jokių kitų viešpatysčių markių nepriimame.

3) Jeigu išpirksi Money Orderį, tai nelaikykie jį pas save, bet prisiųsk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigų iš pačto gauti. Pasilaikyk sau tik mažąją baltąją korčiukę, o didesniąją, mėlyną prisiųsk prastame laiške, registruoti nereikia.

4) Ant laiško, kuriame užsakai knygas ar kitokius tavorus, niekada nerašyk jokių kitų reikalų, kaip ve: korespondenciją, apgarsinimą, ar ką kitą, kas su užsakytais tavorais nesiriša, nes pas mus tavorų (knygų) siuntiniai yra atliekami viename departamente, apgarsinimai kitame departamente, o korespondencijos trečiame departamente ir kiekvienas departamentas yra po priežiura kitų ypatų. Tad jeigu jus ant vienos popieros surašysite keletą reikalų, tai jusų laiškas turės laukti pirmame departamente kol tas jį apdirbs ir nusiųs antram, o ten vėl laukti kol šis jį apdirbs ir pasiųs trečiam. Tokius laiškus negalima nė į laiką atsakyti, nė gerai atlikti; nes pas pirmąjį departamentą likus laiškui, antram nelieka davadų. Geriausiai yra rašyti kiekvieną reikalą ant atskiros popieros, tada kiekvienas reikalas bus perduotas tam tikram departamentui ir visi reikalai tuom patim laiku liks atlikti greitai ir gerai.

5) Niekada nesiųsk pinigų, nė Money Orderio atskyrame laiške nuo užsakymo. Visada dėk pinigus ar Money Orderį į tą patį laišką kuriame tavorus užsakai. Nes jeigu užsakymas ateis be pinigų, mes negalėsime jo išpildyti, vien todėl, kad pinigų nėra, o jei ateis pinigai be užsakymo, mes nežinosime ką su nėra užsakymo.

6) Visada ant savo laiškų pasirašykite savo pravardę ir adresą. Nors ir tukstantį kartų mumis rašę, visada reikia pasirašyti pravardę ir adresą kiekvienamę laiške, nes mes radę laišką terp 100 ar 200 laiškų be parašo ir adreso, nežinosime keno jis yra ir negalėsime atsakymo duoti.

Su visokiais reikalais rašydami pas mus visada adresuokite teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJOS KNYGOS, GAUNAMOS "LIETUVOS" REDYSTEJE.

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių

Lietuvos su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68 prekė 20c

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Lekcija Dr. J. Kulio, su daug paveikslėlių iš embryologijos. Pusl. 12. Prekė...... ....10c

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Išpanijoj, XIV amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Prekė 10c

Lietuva tėvynė mano. Eilėmis parašė K. Stiklelis, telpa 14 gražių tėvyniškų dainelių. Puslapių 16 prekė 10c

Lietuviai! ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsiliepimas į lietuviškąją visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47, prekė....15c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Prekė....15c

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos prof. Blochman'o, sutaisė Šernas. Su daug paveikslėlių. Pusl. 138. Prekė 40c

Ratelių spėjimai. Yra linksmiausis žaislas (zabova) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16, prekė 10c

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, prekė ..15c

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47. Prekė 10c

Vaišės Jėzaus Kristaus pas Popiežių Pijų IX. Parašė Victor Hugo, antra laida. Prekė 10c

žmonių užtarytojai. Vertė iš rusų kalbos Šermukšnė. Aprašo apie du broliu Grakchu, 130 metų prieš Christaus gimimą, iš Rymo laikų ir kaip tuom laiku žmonės buvo pavergti ir visaip kankinami. Pusl. 32, prekė 10c

KALENDORIAI!

"Lietuvos abudu Kalendoriai, sieninis ir knygelės formoje jau gatavi, ir kas tik užsirašys "Lietuvą" gaus mus abudu Kalendorius dovonų. "Lietuvos" prenumerata metams tik $2.00, pusei metų $1.00. Rašykite tuojaus siųsdami prenumerata ant adreso:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Knygų Kataliogas

35 Gyvenimo vaizdeliai. Susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paporčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio ėsybė. Chicago, Ill. 1902, puslapių 99 .... 15c

43 Iš gevinimo lietuviškų Velių bei Velnių. Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų dangų, čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholierą; apie dvasias (dušias) velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių, Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose $1.50
Audimo apdaruose $2.00

63 Karės laukuose. (Kareivio atsiminimai). Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. L-is, Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81 ....20c

67 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 $1.25
Drutai apdaryta.... .... $1.50
pusl. 95. ....25c

68 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytojį ir klausytojį ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 .... $1.25
Drutai apdaryta $1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje knygoje teip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimanččių ir juokingų pasakų. Kiekvienas nusipirkęs iš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą .. $1.25
Drutai apdaryta $1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L-is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103 .. ..25c

90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olšewskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906.

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Dukterį turkų ciecoriaus Antoniaus, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olšewskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66 ..20c

114 Ponas ir bernas.. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kalmiečių. Žingeidi, norintiems susipažinti su buviu ir sanlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, puslapių 60 ....15c

120 Po priedanga Šventinybės. Istoriška apysaka iš Rymo laikų. Parašė E. Posteri. Vertė K. J. Odesoje, 1905, pusl. 100 ....25c

124 Robinsonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83 ...25c

185 Žmogus nepliuškis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ar merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 .. ..10c

257 Kun. Gramulos Raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hodur. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14 ....10c

262 Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slovecki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (D-ras V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, pusl. 86. 25c

331 Žilė galvon — velnias vuodegon. Komedija vienam akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 ....10c

471 Akyvi apsireiškimai sviete, ant kurių žmonės nuolatos žiuri, bet jų nesupranta.. Su 7 paveikslėliais. Lenkiškai parašė Promyk. Pirmą sykį išversta į lietuvišką. Labai naudinga knygelė tiems, kurie nori sužinoti iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, puslapių 79 ....30c

472 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. Pagal profesorių Vojelkov'ą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, dėl aiškesnio supratimo parodomas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėms, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238 ....75c
Apdaryta $1.00

473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225..... .... 75c
Ta pati apdaryta $1.00

480 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus. Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. .. ..40c

507 Gamtos Istorija. Pagal P. Bert, vertė D-ras A. Bacevyčia. Knyga su daugeliu gyvulių, vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, ant kurių žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, puslapių 238 ....50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybė paveikslų yvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų ant išnaudojimo gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 256 .... 50c

518 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ....20c

525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkovyčių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie yvairius musų žemės augalus, jų gudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129 ....35c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 .... 35c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gal svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135 ....35c

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų gimdančių visokias ligas pas žmonis, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ....30c

548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Profesoriaus Blochmano. Lietuviškon kalbon vertė J. Šernas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138 ....35c

553 Pažjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; paskuo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 137 ....35c

566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių yvairius sutvėrimus gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti kaip sena yra musų žemė, kiek tai milijonų metų reikėjo pakol ant mirusio žvėrio kuno užaugo eilė žemės keliolikos sieksnių storio. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali be apsirikimo spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370 ....$1.00
Ta pati apdaryta $1.25

559 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, puslapių 31 .... 10c

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehl'į Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sanarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ... ...$1.00
Apdaryta $1.25

600 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių salelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 .... $2.[illegible]
Apdaryta graziuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiekjoje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surųs, prėski, kartųs; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keletą nedėlių nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didelė 6x9 colių ant geros, standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1899, pusl. 469. $2.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, auksinėmis litaromis atspausti parašai ant nugaros ir šono.. $2.50

655 Istorija abelna.. Dalis pirma. Nuo seniausiųjų laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr., iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makadoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dras A. Bacevičė. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidus, sienas pylių, tvirtynių; typus kunigų ir kareivių Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498 ....$1.00

657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. Nuo atradimo ir darėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos prakiek kuris gero dėl šios šalies padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364 ....$1.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono $1.25

658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kunigo Kriaučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek yra lietuvių Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kunigo Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580 ....$1.00
Apdaryta $1.50

678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. Nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (D-ras J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 didelias mapas, parodančias vietas kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899........50c

708 Rašto istorija. Pagal A. B. Schultzerį sutaisė Šernas. Aprašo kokiu budu žmonės rašyti išmoko, kaip išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta, kokie buvo raštai senovėje daug metų prieš Kristų, kada žmonės vietoje rašto vartojo mazgelius ant šniurų, išpiaustymus ant medžio, iškapojimus ant akmens, piešė paveikslus, ir tik neseniai dašėjo iki šiandieninio alfabeto (litarų), su kuriuom dabar gali parašyti kiekvieną žodį ir viską apkalbėti teip gerai, kaip ir gyvu žodžiu. Yra tai knyga, kuri ištikro žmogų interesuoja, parodydama kaip tobulinosi sviete raštas. Chicago, Ill. 1905, puslapių 304 ....$1.00
Apdaryta $1.25

722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-eis spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305 ....$1.00
Apdaryta $1.25

851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, puslapių 139 ....35c

856 Aukos karės Dievui. Parašė Jonas Grażys. Ši knygelė aprašo kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežaščia, kiek blėdės padarė ir daro žmonėms ir kas į jąs stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40 ....10c

861 Dras J. Basanavyčius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. nurodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, puslapių 41 ....15c

946 Priedelis prie lietuviško klausymo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. puslapių 38 ....15c

1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašė J. Kulis, M. D. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28 ....10c

1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, Dr. Noll ir kitus, sutaisė Šernas. Yra tai nauja daktariška knyga. Kas ją su...yda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir išauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132..35c

1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą ...algybos. Parašė Otto Cardue. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo kad mėsa ir kai-kurie kiti teip pavadinti dilginanti valgiai, yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113...... 30c

1210 Aritmetika. Sutaisė S. Škačkauskas. Lesgvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — Proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104 ......25c

1300 Rankvedis angliškos kalbos. Pagal Ollendorf'ą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktikiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, puslapių 307 ....$1.25
Apdaryta $1.50

1326 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis I. Sutaisė A. Lalis. Čia ...visus lietuviškus žodžius išguldyta angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti, mėlyni ...audimo apdarai, sidabrinės litaros ant nugaros. Chicago, Ill. 1902, puslapių 382 ....$2.00

1327 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis II. Sutaisė A. Lalis. ...rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi ...vienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas ... colius. Gražiais drutais apdarais, ...ara ir kampai drutos, gražios moroskuros, šonai audimo, ant nugaros ...šas aukso litaroms, lapų kraštai ...muruoti $4.00
...pati knyga popieros apdaruose $3.00

1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų. (Abi dalys I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) ...oje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatas ir apdarai toks pat kaip No. 1327 ....$6.00

1420 Tikyba ar mokslas? Tikėjimiški, moksliški ir draugiški - politiški ...inėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo ...tras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, pusl. 211 50c

1498 Lietuviškas Sapnininkas. Suktas iš daugelio svetimų sapnininkų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapnininką, su 310 abrozelių, su aprašymu planetų ir paslapčių, kokias senovės žmonės vartojo dėl atspėjimo ateities. Geriausiai išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuot gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205..50c
Tas pats drutai apdarytas 65c

1515 Orakulas. Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko rulmo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412 ....$3.00
Drutuose apdaruose $3.50

1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo Šviesoje Mokslo. Pagal svetimus šaltinius sutaisė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262 ....50c

1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelė pamokinanti kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir milimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant naujų metų, dienoje varduvių, gimimo, ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill. 1895, psl. 115 40c

1632 Gyvenimas Šv. Tėvo, Popiežiaus Benedikto IX, valdžiusio apaštališką sostą Ryme nuo 1033 iki 1044 metų 25c

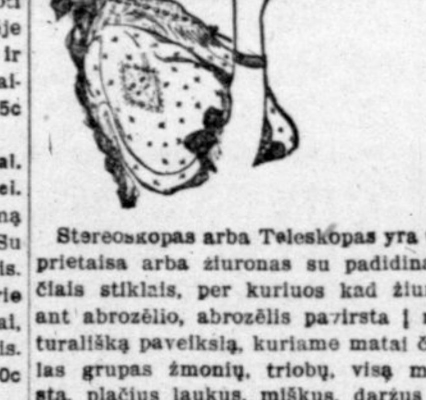
1685 Lietuviškas Lementorius dėl mažų vaikelių. Su poteriais, katakizmais ir minstranturu. Vilniuje 1863, pusl. 52 ....15c

27 Gyvenimo Mokykla. Parašė Orisson Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907 ....$1.50
Apdaryta $2.00

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką ėsybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus, kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenets, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York,
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kai labai dideli tie mažiukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainėlėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverktų.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir Štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castle Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Klioštorių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
120 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Senamo Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Ciadelio sienų, Kaire, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų daržas.
171 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną mylią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
184 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peoheai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukiznti laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas

Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.
A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.
Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.
Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.
Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.
Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.
Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar moki rent'a?

Jeigu teip, tai apskaityk kiek turi išmokėti per vienus metus, o pamatysi, kad už tuos pačius pinigus gali išmokėti namus, kuriuose galėsi senatvėje ramiai gyventi. Jeigu dabar užpirksi namus, tai per dešimtį ar penkiolika metų rentas sugrąžįs tau pinigus užmokėtus už namus ir turėsi savo savastį ant viso amžiaus.

Tėmykite kaip pigiai galite nupirkti pas mane namus su lotais. Turiu šimtus namų ant pardavimo; čionai paduodu kelias prekes, parodymui, kad kožnas gali sau pigiai namus nusipirkti:

Ant **ILLINOIS COURT** galite gauti namus už $1200, $1400, $1500, $1600, $1800 iki $4500
Ant **AUBURN AVE.** namai su lotu už $2000
Ant **LOWE AVE.** namai su lotu už $1400
Ant 35 & **LOWE AVE.** namai su lotu už $7000
Ant **EMERALD AVE.** galite pasiskirti už $2500; $2720; $3000 iki $3800
Ant **WALLACE ST.** galite nusipirkti už $2800; $3200; $3600 ir brangiau.
Ant **SO. HALSTED** daug visokių namų biznio ve... dimui, galite pasiskirti už $3100 iki $40.00
Ant 35th **STREET** murinis namas, rentas $46.00 ant mėnesio už ...... $450[illegible]
Ant **LYMAN & FARRELL** murinis namas —Štoras 2 lubų už .... $460[illegible]
Ant 35 ir **LOWE AVE.** murinis — 2 lubų, Štoras $700[illegible]
GRAND WORK, ILL. namai su lotu arti 49 av. už $200[illegible]
EAST CHICAGO, ILL. Geri bizniui namai už [illegible]

[illegible] **Olszewski**
[illegible]2 S. Halsted St.

OFFICIAL PUBLICATION

ANNUAL STATEMENT OF THE NATIONAL LUMBER INSURANCE COMPANY OF BUFFALO, IN THE STATE OF N. Y. ON THE 31-st DAY OF DECEMBER, 1906, MADE TO THE INSURANCE SUPERINTENDENT OF THE STATE OF ILLINOIS, PURSUANT TO LAW.

CAPITAL.

Amount of capital stock paid up in cash............	$200000.00

INCOME.

Premiums received during the year	145743.15
Interest........	8997.39
Total Income..............	154740.54

EXPENDITURES.

Losses paid during the year.... ..	42872.35
Commission or brokerage	23481.62
Salaries, fees and all other charges of officers, clerks, agents and employes........	10164.75
Rents paid during the year....	1223.75
All other taxes, licenses and insurance department fees......	2763.12
Amount of all other expenditures	19178.80
Total Expenditures....	99684.37

LEDGER ASSETS.

Book value of bonds....	210525.40
Cash on hand and in bank...... ..	73293.26
Agents' debit balances....	23317.97
Total Ledger Assets......	307136.63

NON-LEDGER ASSETS.

Interest accrued....	1800.83
Gross Assets..	308937.46

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED.

Depreciation from book value of bonds....	$ 8860.00
Agent's balances over three months due..	50.00
Special deposits to secure liabilities in Georgia......	10000.00
Total....	18910.00
Total Admitted Assets........	290027.46

LIABILITIES.

Losses in process of adjustment or in suspence....	5927.48
Total unearned premiums......	72250.45
Total Liabilities......	78177.93

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois	283200.00
Total premiums received during the year in Illinois....	6592.52
Total losses incurred during the year in Illinois....	4956.41

MORRIS S. TREMAINE, President.

WILLIAM P. HAINES, Secretary.

SUBSCRIBED AND SWORN TO BEFORE ME THIS 2-nd DAY OF FEBRUARY, 1907.

IRVING J. MILLS, Notary Public.

[SEAL]

"LIETUVOS" AGENTAI.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 2018 N. Washington, St.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Luis, 26 So. Green St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Diržulaitis, 155 Metropalitan Av.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Cleveland, Ohio.
Povilas Šukis 3707 E. 63rd St.

Vietinis agentas, Chicagoje.
Juozas Šlikas.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

E. St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 537 Collinsvill, Av.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 322 Calcdonia st.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Mt. Carmel, Pa.
Jonas Banis, Box 1.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Squarc S.S.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens st.

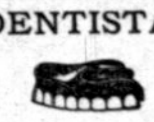
Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 138 S. Main St.

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS

OFFISAS—Kampas 31-mos ir South Halsted Gatviu ::::::
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRSZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. ::

Brangintinas Receptas
PRISIUNČIAMAS DYKAI
Silpniems ir Nerviškiems Vyrams

Aš turiu savo nuosavybėje receptą brangintinam vaistui, prirašomam garsaus daktaro, kurio aš teiravausi atlankydamas senąją šalį. Aš žinau iš patyrimo kad vaistas padirbtas pagal šitą receptą yra šiądien geriausiu silpniems nerviškiems ir besveikačiams vyrams. Aš žinau dėlto, kad jis man sugrąžino sveikatą po ilgo sirgimo nusilpnėjimu, nerviškumu ir abelna nesveikata ir tt. Aš pirma to išmėginau specialistus ir įvairius vaistus bei gydymus be matomo pagerėjimo. Teipgi žinau, kad daugelis kitų, sirgusių ta arba kita liga nuo persidirbimo, jaunystės paklydimų, prasižengimų ar perdėjimų, kaip nerviškumo, nuobėgį, sunykimo vyrybės, blogos atminties, sunaikinto guvumo, stokos ambicijos, šmurknybės nedrąsumo, skaudėjimo strėnose, abelno nesveikumo ir tt., kurie rašė man teipgi išsigydė, kaip ir aš pats.

Žinodamas, kaip sunku išsigydyti šitoje šalyje, aš užsimaniau pagelbėti kitiems ir kožnam reikalaujančiam tokio vaisto parašusiam pas mane, aš pasiųsiu nuorašą šito recepto ir reikalingus patarimus užpečėtytame laiške dykai. Receptą gali sutaisyti geroje aptiekoje už mažus pinigus. Klausyk mano rodos ir pamėgink, o pamatysi, kad tai geras vaistas, nuo kurio busi sveikas, tvirtas ir laimingas. Aš už savo patarnavimą reikalauju 50c tau pasveikus. Niekuomet aš nereikalauju daugiau už šitą mažą sumą ir tereikalauju jos kol tu visiškai nepasitaisysi, idant paskui geriau galėtum branginti mano patarnavimą tau. Aš ne siunčiu nieko apmokestin ir neturiu jokio sumislo išgauti pinigus ar parduoti vaistą, kurio tu nereikalauji, o jei tu rasi mane neteisingu, tai tiesiog gali mane apskelbti per šitą laikraštį.

Rašyk šiądien, kadangi šita žinia gal neatsikartos daugiau. Atmink, kad gausi receptą ir visus patarimus dykai ir tu nereikalauji man siųsti 50c kol nepasveiksi. Adresas:

C. Bentson, P. H. Box 655, Chicago, Ill.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenejusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

NAUJI ŽAISLAI IŠ LIETUVOS ATVEŽTI!

Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais keliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kauleli; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kaulelį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

Telefon Yards 471.
Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St. Chicago, Ill.

Marē Laukienē
Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2268
Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Offisas ir gyvenimas Olszewskio name 3248 S. Halsted st.

Jonas J. Gudinas
Užlaiko pirmos kliasos saliuną ir restauraciją, kur galima gauti geriausius gėrymus, cigarus ir valgius, teipgi turi puikią svetainę susirinkimams baliams ir vestuvėms. Tėmykite adresą:
223 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

THE WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK
12ta IR HALSTED GATVĖS - - CHICAGO

VIRŠININKAI
S. R. Flynn, prezidentas, Ira N. Morris, vice-prezidentas,
Chas. F. Hoerr, kasierius, C. N. Stanton, kasieriaus pagelb.

DIREKTORIAI
Nelson Morris J. A. Spoor Ira N. Morris L. H. Heymann
Arthur G. Leonard S. R. Flynn Charles F. Hoerr

BANKOS VALANDOS
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų Panedėlyj nuo 9 ryto iki 8 vakare
Subatoj nuo 9 ryto iki 12 pietų Subatoj nuo 5 po pietų iki 8 vak.

Parduodame laivakortes ant geriausių linijų ir siunčiame money orderius ir chekius į visas dalis svieto už pigiausią prekę. Perkame ir parduodame kitažemiškus pinigus. Atdara subatos ir panedėlio vakarais. Taupinimą (čėdijimą) gali pradėti su vienu doleriu. Už sudėtus pinigus mokame 3%.

LIETUVISZKAS KATALIOGAS DOVANAI!

VISOKIŲ žiedų, laikrodėlių, lenciugėlių, laikrodžių, britvų, armonikų, koncertinų, klernetų, skripkų, bubnėlių, mandolinų, vargonų, fonografų, drukuojamų mašinėlių, lietuviškų knygų ir kitokių daiktų (visų daiktų yra paveikslėliai kaip jie išrodo).

TAUTIEČIAI reikalaujanti virš minėtų daiktų, visados kreipkites pas M. J. Damijonaitį prisiųsdami savo adresą ir už 2 centus markę del pačto kaštų, o KATALIOGA No. 7 gausite dovanai, iš kurio busite aprupinti gerais-teisingais daiktais.

Vienatinė lietuvių prekystė Amerikoje, kurį išsiunčia visokius daiktus apsteluojant per laiškus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir kaimelius. Adressas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3250 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

"Lietuviška Aparatų Dirbtuvē"

Godotinoms tautiškoms ir bažnytinėms Draugystėms išdirba: **Karunas, Amerikoniškas Vėliavas, Šarpas, Juostas, Kukardas, Ženklėlius, Kepures, ir Maršalkams parėdus, teipogi visus bažnytinius aprėdalus.** Norėdamos godotinos Dr-stēs arba godotini kunigai, kad Jusų darbas butų priderančiai at liktas paveskite jį tikrai lietuvaitei.

T. Andruszevicz & Co.
115 W. Division St. Chicago, Ill.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Kliarniatu, Triubu ir daugybe visokiu muzikaliku instrumentu. Geru Dziegoreliu auksiniu, visokiu Žiedu, Lenciugeliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Litaru, Adresam Pečėčiu, Plunksnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apskaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odeli drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik $6.50.

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu didelį šio meto NAUJĄ KATALOGA DYKAI: Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasos, prekes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perlosam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu didelį rabata adresuokit:

K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Daktaras
Dr. Marija Dowiatt-sass
723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.
Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

Raulai kur tu begi?

Nugi pas **Petra Szlaki,** nes labai ištroškęs, o pas jį galima atsivėdyti, nes jis turi puikų, šaltą bavarską alų, gardžią ruską očiščena arielką, cigarus net iš Havanos, o išsigėrus gauni žmogus puikų užkandį kiekvieną dieną, tai jau negaliu ilgiau su tamista kalbėti. Lik sveikas, turiu skubintis. Prie to jis turi puikią salę vestuvėms, mitingams ir paklauso kiekvieno, o ypač už vertėją susikalbėti angliškai. Ateikite pas mane, o aš jums patarnausiu už dyką visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiavę iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.

Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Tarpe 33-czios gatves ir 33-czio Place.
Telefonas Yards 6012

"JONAI, KO VERKI?"

Neklausk manęs to, mano galva pilna visokių gerų ir blogų mislių. „Na ir kur dabar eini?" Einu pas J. Kovarska paskandyt visus vargus. „Kovarskas dar gana toli nuo čia, einam Jonai į šita karčiama." No, aš į kitas karčiamas nenoru eiti, nes gerai žinau, kad tokiu gėrymų kaip pas Kovarska n'ekur nerasi. „Koks Kovarsko saliuno adresas?" Nagi, štai jo korčiukė:

Jos. J. Kovarskas
1191 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Kampas 25-tos gatves. Telephonas Canal 2330

Kożna liga išgydoma

Atsišaukite į musų offisą **Red Cross Pharmacy 4552 So. Ashland Ave.,** o busite sveiki.

Dr. Kazimieras Butkeviczia
prieinamas nuo 3 valan. po pietų iki 8 val. vakaro. Specialistas moterų ir vaikų ligų; abejotinuose atsitikimuose iššaukiame institutą profesorius ant rodos. Vaistai importuoti iš senos tėvynės; teipgi užlaikome tėvynės Trejas-Devynerias iš Palangos. Vaistai ataugimui plaukų gvarantuoti. Receptai sutaisomi po speciališku musų užžiurėjimu. Prekės prieinamos. Aptieka atdara diena ir naktį.

Red Cross Pharmacy
Maliszewski ir Jasulaitis. Savininkai
4552 S. Ashland Ave., Chicago
Telophone Yards 1106

Geriausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.
Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuolusių, pripildo iškirmijusius auksu, sidabru, amalgamu. **Valandos:** Štokioms dienoms nuo 8 r. to iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėlioms: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 1846

Nauji tautiški paveikslai.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po..........52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

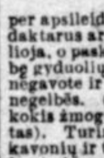
A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st, Chicago, Ill

134 Sidabrinis Kryželis arba Dailydė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenius Sue. Vertē J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti).. .. ..50c

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl 29..10c

210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, puslapių 62 ....20c

225 Geriaus vėliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 46 ....15c

NAUJAUSIAS ISZRADIMAS DERMATOLOGIJOS MOKSLE.

Dangybė odos ligų paeina nuo nešvaraus užlaikymo ir užsikrėtimo teipgi ir nuo vidurinių ligų. Daugumas gauna pučkus, pleiskanas, slinkimą plaukų, plikimą per apsileidimą. Gydosi pas neatsakančius daktarus ar agentus, kurie tik pinigus išvilioja, o paskui rašote mums, kad ėmėte daugybę gyduolių iš įvairių apgavikų ir pagelbos negavote ir sakote, kad, gal, ir musų gyduolės negelbės. (Taigi meldžiame mums darodyti; kokis žmogus likosi musų gyduolėmis apgautas). Turime tukstančius originališkų padėkavonių ir tą galime ant sudo prisiekti. Tegul bent vienas daktaras parodo mums tiek padėkavonių, o mes duosime didelį atlyginimą. Plikią galvą sunku gydyti, jeigu senas ir galva žvilga, tai to pagelbėti negalima, bet jeigu jaunas, o turi retus plaukus, o ant odos matytis maži plaukučiai, tai tam galima suteikti pagelbą; plaukai nėra grybai — viena diena neišdigs. Atsišaukiantiems nusiųsime dyka informacijas su plačiu aprašymu. Mes nesiulome prisispyrę savo gyduolių, teisingas daktaras to nė vienas nedaro. Kas nori persitikrinti tegul rašo pas mus. Adresas

J.M.BRUNDZA Co., Chemist
New York & Brooklyn. U.S.A.

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Dr. R. Mielke Medical Director.

Tiktai sergantis persitikrina, kad sveikata yra didžiausias turtas žmogaus. Buti sveiku yra tai didžiausias palaiminimas ant žemės, vargdienių ir turtingųjų. Turtingiems sveikata apeina, kad galėtų linksmai lėbaut, o vargdieniams jog tik besant sveiku tegali užsidirbt kasdieninį maistą. Be sveikatos jie pražuvę.

Branginimas bei sergėjimas sveikatos turi but kiekvieno didžiausia užduotis kasdieniniam mus gyvenime. Jeigu apsileisi save nykti kaip pajusi nesveikumą ir duosi ją graužt ligai, tai busi neišteisinamas prasižengėlis, kadangi gyvenimas ir sveikata nepriguli tau vienam; jie priguli Tavo šeimynai, giminėms, Tavo draugams, Tavo šalei bei Tėvynei — lygei. UŽ TAI NERA IŠITEISINIMO UŽ PASIDAVIMA LIGOMS.

Daug žmonių varginami ligoms praleido laiką ir pinigus, kad pasigelbėt, bet be pasekmės, už tai tie visi kad tuojaus atsišauktų pas mus vyriausią gydytoją, kuris išgydė daug ligų kaip ir Tavo su geriausiu pasisekimu.

MUS LABARATORIJOJ randasi grynos geriausios gyduolės, nepaisant kiek jų sutaisymas kaštuotų, bet pritaikytos stovi prie ligos ir išduoda geriausius vaisius sveikatai.

Kasdien daugybės laiškų su padėkavonėms ateina mums nuo išgydytų, kurie pirmiau buvo apimti DESPERACIJOS, jog niekur negalėjo surast pagelbą o per mus VYRIAUSIA GYDYTOJA ir GRYNUS, GERUS VAISTUS apturėjo savo gerą pirmutinę sveikatą.

Skaityk iš daugelio nors keletą čion padėkavonių. Tegul kiti kalba ką tas Institutas yra padaręs, lygei ir Tau gali teip padaryt.

Išgydyta nuo ligos: skaudėjimo rankose, blauzdose, skausmingos moteriškos ligos, sunykimo, nesveikumo vidurių. Iš džiaugsmo prisiųntė ir savo paveikslą.

Mrs. Marė Jurkša,
R. R. No. 1, box 55,
Dorchester, Neb.

Garbingi Daktarai!

Sirgęs ilgą laiką reumatišku skaudėjimu ir vidurių liga, kurią nors visoki daktarai gydė, bet jaučiausi kad vis einu silpnyn. Kad iš visų apgarsintų daktarų perskaitęs išsirinkau Jūs apgarsinimą laikraštij, atradau naujausią budą gydymo ir gerus vaistus, kad kaip tik Jum parašiau aprašant ligą prašant pagelbos ir atsiustus vaistus, kaip pagal Jųs pamokinimą vartojau, pasijutau geriau, bet kad dar atsiuntėt tad kad suvartojau tuos vaistus, pasilikau sveikas ir laimingas, už ką esu Jum labai dėkingas.

Mikola Zučikas,
box 123, Bellefonte, Pa.

Išgydytas nuo: skaudėjimo kojose, šonuose, krutinėj, plaučių nesveikumo, kosėjimo, vidurių nedirbimo, galvos skaudėjimo ir svaigimo. Dėkingas.

Vincas Novakas,
3261 Blue St., Cleveland, O

Kad sergi atsišauk asabiškai ar per laišką, aprašant savo ligos simptomus (skaudėjimus) kenkimus.

Mes atsiųsime vaistus, nėra skirtumo kur tai yra, į visas dalis Suvienytų Valstijų, Canadą, Mexico ir už juos užmokėsi atsiėmus vaistus. Atsišaukiant pagelbos sveikatai per laišką, rašyk prigimtoj lietuviškoj kalboj, nes mes turime gabius perguldytojus ir sekretorius 24 se kalbose. Apturėsi ir laišką prigimtoje kalboje, su visais reikalingais išaiškinimais delei sveikatos ir išgydymo. Rašant visada adresuok:

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34-th St., NEW YORK CITY, N. Y.

Delei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po pietų šventadieniais nuo 10 iki 1 val.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.

Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.

Mes išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Kliasos atdaros dienomis ir vakarais.

Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Kataliogas dykai.

W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Vienatinē Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti moksliškų, svietiškų ir dvasiškų knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

"LIETUVOS UKININKAS"

Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonēms. Išeina kas sąvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj. Spaudomas ant gražios popieros, 16 pusių ir mēnesiniu priedu.

Vienatinis laikraštis, kuris tēvynēj daugiausia prasiplatinęs, nes jis suteikia teisingiausias žinias iš Lietuvos ir kitų dalių svieto. Amerikos - lietuviai užsirašykite minēta laikraštį arba užrašykite savo gentēms tēvynēj gyvenantiems. Lietuvoje metų prekē $1.85, o Amerikoje $2.50. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu yra:

M. J. Damijonaitis,
3250 S. Halsted St., Chicago, Ill.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS VARICOCEL HYDROCEL
t.y. pagadintas gy
Be peilų ir skaudė

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjim nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų ytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame v tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pini gus dykai, kad parodyti, jog aš turiu vienintelį budą, su kurio pagelba ant visados Jus išgyd

Nemokēkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.
Skaudėjimas skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI.
Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

Privatiškas vyrų ligas.
Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmēs dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas ligas.
Patinimus gimdos, skaudėjimą pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

Kraujo užnuodyjimus
ir odos ligas, paveizdan: išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.
aš išgydau ant visados
Kalbu lietuviškai.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarpe Lake ir Randolph st. **CHICAGO, ILL**
Priēmimo valandos: nuo 8 val. ryto iki 8 val vakaro. **Nedēliomis:** nuo 9 val. ryto iki 4 val. po piet

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PE PAČ
PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

Šitoje knygoje tilpa daugelis paveikslų ir tapat yra tiesiu mokslo šaltiniu senų ir jaunų vyrų, kuri kenčia lytiškus nusilpnėjimus, patrotyimą vyryšku mo, nerviškas lygas, kraujo užnuodijimą, lytišką s narių puliavimą ar triperį, skilvio, inkstų, kepenų ir puslēs lygas. Šita knyga jums išaiškins, kaip n jų galima išsigydyti namieje greitai ir pasekming Rašome pacientams jų pačių kalboje. * Rašyk mu Lietuviškai.

RODA DYKAI. Urēdiškos valandos nuo 9 iki 5; nedēliomis nuo 9 iki
DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. La. 8 CHICAGO, ILL., U. S.

$35.00 Laikrodelis ant Kredi
Uz $1. menesyj 10 mēnesiu ko jį išmo

Geriausia proga kada nors paduota. Šitie laikrodēl "Gold filled" hunting lukštais, puikiai graviruoti paski styliuose. **Gvarantuoti ant 25 metu,** bet laikys ant v žiaus. Gali pasirinkti bile vieną **ELGIN, WALTHAM, H DEN, ar TAVANNAS** mašinerija. Šitie yra geriausi kok galima gauti ir pagarsējimas, kad jie gerai laika rodo, te mas, jog nereikia daugiau aiškinti. Paskiausiu modeliu te užsakamas ir nustatomas. **Ant aprubežiuoto laiko** dame šituos geriausius, **absoliutiškai tikrus** $35.00 verti rodēlius už **TIKTAI $17.50. Mes nereikalaujame pir kalno,** mes prisiunsime jį expresu išegzaminuoti. Jeigu ta pasidaboja laikrodēlis, ir jeigu persitikrini, kad tai **didžio pigumas šitame amžiujo,** užmokēk expreso agentui **$7** expreso kaštus, o jis atiduos laikrodēlį tamistai. Likus $10.00 gali tamista užmokēti kas mēnesis po $1.00. **Mes u kime tamistai** nereikia kaucijos — pasirašymo ant popier reikalaujame apie tamista žinoti pas draugus ar kaim Vien reikalaujame tamistos rašyto užsakymo laikrodēlio ir žadējimą, kad tamista užmokēsi. Atmink, **kad tamistai rodēlis priklauso kada už jį moki.** Bile vienam, kuris užmokēti viską kartu, duosime specijališka oferta $15.75 ve

Excelsior Watch Co., 900 Central Bank Building., Chicago,